

## OPINNÄYTETYÖ

### **Naapurina festivaali**

Hyvän naapuriyhteistyön periaatteet kaupunkifestivaalilla

Kia Karne

Kulttuurituotanto

(240 op)

Arvioitavaksi jättämisaika

(8/2023)

# TIIVISTELMÄ

Humanistinen ammattikorkeakoulu  
Kulttuurituotanto

---

Tekijät: Kia Karne

Opinnäytetyön nimi: Naapurina festivaali – Hyvän naapuriyhteistyön periaatteet kaupunkifestivaalilla

Sivumäärä: 50 ja 13 liitesivua

Työn ohjaaja: Minna Hautio

Työn tilaaja: Kesärauha Festivaali

---

Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää, miten festivaalia ympäröivän alueen asukkaat ja yritykset kokevat festivaalin vaikutukset alueeseen ja arkeen, ja mitä festivaalin järjestäjien tulee ottaa huomioon naapureita ajatellen, sekä kehittää tutkimuksen pohjalta hyvien käytänteiden opas naapuriyhteistyölle.

Teoriaosuudessa käsittelen tilaajaa, toimintaympäristöä, festivaalien nykytilannetta sekä festivaalien vaikutuksia ympäröivään alueeseen. Käyn myös lyhyesti läpi festivaalijärjestämisen perusasioita, kuten tarvittavia lupia, keskittyen niihin, joilla on suurin vaikutus lähialueen asukkaisiin. Teoriaosuuden tärkein teema on festivaalin vaikutus ympäröivän alueen asukkaisiin ja yrityksiin, miten festivaalin haittavaikutuksia voidaan minimoida sekä miten festivaali voi paremmin ottaa asukkaat ja heidän mielipiteensä huomioon.

Aineistoa keräsin teoriapohjan lisäksi puolistrukturoitujen haastattelujen kautta, melutiedotteen yhteydessä jaetun naapurikyselyn avulla. Kyselyllä kartoitin alueen asukkaiden näkemyksiä festivaalista ja sen vaikutuksesta asumismukavuuteen sekä niitä tekijöitä, jotka eniten asukkaissa aiheuttavat harmia. Tuloksista selviääkin, minkälaiset vastaajat näkevät festivaalissa eniten hyötyä sekä seikkoja, joita Kesärauha voisi tehdä paremmin naapureiden tyytyväisyyden takaamiseksi.

Näitä menetelmiä ja keräämääni tietoa hyödyntämällä koostin lyhyen ohjeistuksen hyvään naapuriyhteistyöhön, jota tilaajan lisäksi muut kaupunkifestivaalit voivat hyödyntää naapuriviestintänsä suunnittelussa.

---

Asiasanat: festivaalit, tapahtumatuotanto, melu, asuinympäristö

# ABSTRACT

Humak University of Applied Sciences  
Name of the Degree Programme

---

Author: Kia Karne  
Title:  
Number of Pages: 50 and 13 attachment pages  
Supervisor: Minna Hautio  
Commissioned by: Kesärauha Festival

---

The goal of my thesis was to find out, how the people living around the festival area experience the effects of a festival nearby and what the festival organization should take into consideration to ensure the best possible experience for those people. The result of my research is a guide of good practices in neighborhood cooperation.

The theory part covers the commissioner, the operational environment, the state of festivals in 2023 and the effects of a festival on the area of the event. I also cover the basics of event planning, focusing on the parts most important when the festival takes place in a city environment. The most important theme is the festivals effect on the surrounding area, residents and companies, and how to make those effects less harmful by taking the residents and companies opinions into consideration.

In addition to the theoretical base I collected information by interviews and a questionnaire dealt out with the noise information handouts. With the questionnaire I surveyed the views of the area's residents on the matter of the festival and the it's impact on quality of life nearby, as well as the most disliked factors. The results show, what type of respondents see the most benefits in the festival and ways Kesärauha could still improve.

By utilizing these methods and the data I collected I created short instructions for good neighborhood cooperation, which other urban festivals can utilize in planning their neighbor communication, as well as my commissioner.

---

Keywords: festivals, noise, event planning

# SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO.....	6
2	TILAAJA JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ .....	8
	2.1 Kesärauha ja Sunborn Live.....	8
	2.2 Naapuriyhteistyö .....	10
	2.3 Toimintaympäristö.....	12
	2.4 Festivaalien nykytilanne .....	15
3	FESTIVAALIN VAIKUTUKSET YMPÄRÖIVÄÄN ALUEESEEN .....	17
	3.1 Ääni.....	17
	3.2 Väenpaljous, alkoholi ja yleisön käytös .....	19
	3.3 Reittimuutokset ja katujen sulkeminen.....	22
	3.4 Pitkän aikavälin vaikutukset .....	24
4	LUVAT JA ILMOITUKSET .....	27
	4.1 Yleiset luvat ja ilmoitukset ja turvallisuus.....	27
	4.2 Melulupa .....	28
	4.3 Muut luvat ja ilmoitukset.....	29
5	TUTKIMUSMENETELMÄT .....	31
	5.1 Haastattelut ja benchmarking.....	31
	5.2 Kysely .....	33
6	ANALYYSI.....	35
	6.1 Kyselyn tulokset .....	35
	6.2 Ympäröivät yritykset .....	42

7	POHDINTA JA KEHITYSEHDOTUKSET .....	44
	7.1 Pohdinta .....	44
	7.2 Naapuriyhteistyön hyvät käytänteet.....	45
	7.3 Kehitysehdotukset.....	47
	LÄHTEET .....	48

# 1 JOHDANTO

Kun järjestetään festivaalia kaupunkiympäristöön, on alueella väistämättä asutusta, johon festivaalin järjestäminen vaikuttaa monella tavalla. Tämä opinnäytetyö keskittyy selvittämään, miten ympäristön asukkaat ja yritykset kokevat festivaalin vaikutukset alueeseen ja arkeen, ja mitä festivaalin järjestäjien tulee ottaa huomioon naapureita ajatellen. Opinnäytetyöni tilaajana toimii vuodesta 2019 alkaen järjestetty, vaihtoehtomusiikkiin keskittynyt Kesärauha-festivaali, joka järjestetään Turun linnaa ympäröivässä Linnanpuistossa, kehittyvällä Linnanniemen alueella. Kesärauha-festivaalista kerron kattavammin seuraavassa kappaleessa.

Tutkimus on tilaajalle ajankohtainen, sillä Linnanniemen alueelle rakentuu jatkuvasti uusia asuintaloja ja ihmisten määrä alueella kasvaa. Lisäksi Turun kaupunki kehittää Linnanniemen aluetta tulevien vuosien aikana merkittävästi, mikä vaikuttaa luonnollisesti myös festivaaliin. Kesärauha on järjestetty Turun linnaa ympäröivässä Linnanpuistossa vasta vuodesta 2021, mutta jo näiden vuosien aikana asutuksen määrä alueella on merkittävästi kasvanut. Kesärauha ei myöskään ole aiemmin tutkinut naapureiden kokemuksia festivaalista, jonka vuoksi tutkimus on tilaajalle tarpeellinen.

Keräsin ja tutkin opinnäytetyötäni varten tietoa kaupunkifestivaaleista ja niitä ympäröivistä prosesseista, äänen kantautumisesta ja vaikutuksista rakenteisiin, Turusta tapahtumakaupunkina, sekä haastattelin samantapaisessa ympäristössä järjestettävän Tuska-festivaalin toimisto-assistentti Pinja Peltoluhtaa, joka toimi vuoden 2023 Tuska-festivaalissa alueen organisaatioiden akkreditoinnissa ja linkkinä heidän ja Tuskan välillä. Lisäksi kartoitin festivaalin naapuriyhteistyön nykytilannetta sekä festivaalin että festivaalinaapureiden näkökulmasta haastatteleamalla Kesärauha festivaalin naapuriyhteistyöstä ja yhteydenpidosta vastaavaa toimistotuotaja Sara Mäkistä ja kahden festivaalin naapuriyhteyden edustajia, Infinityn Jussi Juvaa sekä tanssistudio Flaman Anna Ketopaikkaa. Tietoperustaa laajensin haastatteleamalla tapahtumakoordinaattori Kimmo Hyyppää, jolta sain arvokasta tietoa kaupungin näkemyksistä tapahtumiin, tapahtumajärjestämiseen ja Turkuun tapahtumakaupunkina.

Toteutin tutkimukseni tapaustutkimuksena hyödyntäen tutkimusmenetelminä haastatteluita, kyselyä sekä keräämällä kattavaa tietopohjaa ulkoilmatapahtumista, tapahtuman vaikutuksista sekä toimintaympäristöstä tarkoitukseni löytää hyvän naapuriyhteistyön käytänteet ja luoda niiden perusteella selkeä ohjeistus naapuriyhteistyön vaiheista. Tutkimuskohteeni sekä

aineistonkeruumenetelmieni ollessa vahvasti ihmispainotteisia sekä ihmisiin kohdistuvia, oli tutkimusetiikka myös tärkeänä osana pohdintatyötäni.

Kesärauhaa festivaalina ovat aiemmin opinnäytetöissään tutkineet Beda Kainulainen (2023) sekä Fanny Hedberg (2020). Molemmat keskittyivät tutkimuksissaan enemmän festivaalin sisäisiin toimintoihin ja sosiaalisiin tekijöihin, Kainulaisen keskittyessä sosiaaliseen vastuullisuuteen ja Hedbergin vapaaehtoistyön merkitykseen ja kehittämiseen. Ulkoilmatapahtumien meluhaittoihin suhtautumista ja sosiaalista hyväksyttävyyttä on aiemmin tutkinut Sanna Nykänen (2019) pro gradussaan. Mediassa varsinkin tapahtumien aiheuttamia meluhaittoja on viime vuosina käsitelty Helsingissä järjestetyn Flow-festivaalin ympäristörikkomussyytteiden muodossa, kun festivaalia ja sen kahta johtohenkilöä syytettiin kahtena vuonna tapahtuneista ympäristörikkomuksista melurajojen ylityksinä (Kirsi 2020) ja Turun alueella kesällä 2023, kun Uittamon Paviljongilla järjestetystä ulkoilmatapahtumasta ei tehty meluilmoitusta tai aiheellista tiedotusta, joka aiheutti mielipahaa ja ärtymystä alueen asukkaissa (Puumalainen 2023).

## 2 TILAAJA JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ

### 2.1 Kesärauha ja Sunborn Live

Kesärauha on turkulainen vaihtoehto- ja indiemusiikkiin suuntautunut festivaali, joka järjestettiin neljättä kertaa vuonna 2023. Kesärauhan järjestää Sunborn Live, joka on osa turkulaista Sunborn-konsernia. Sunborniin kuuluu Sunborn Liven lisäksi muun muassa Ruissalon ja Naantalın kylpylät sekä Sunborn Catering -ravintolatoimija (Sunborn 2023).

Vuoden 2023 festivaali järjestettiin Turun Linnanpuistossa, jonne festivaali siirtyi vuonna 2021 koronapandemian vuoksi (Turun kaupunki 2021). Festivaalin ohjelmisto koostui kotimaisista ja ulkomaisista artisteista, aluetaiteesta sekä monipuolisesta ruoka- ja juomatarjonnasta. Artisteja festivaalilla esiintyi yhteensä 70 viidellä eri lavalla. (Sunborn live 2023b.)

Arvot ajavat nykyään yhä useamman festivaalin toimintaa ja ovat näkyvämmiin esillä toiminnassa. Kesärauha on alusta asti rakennettu vahvalle arvopohjalle, ja arvot ajavat festivaalin toimintaa. Festivaalin arvot ovat kestävä kehitys, itämeren suojele, paikallisuus ja turkulaisuus, sukupuolten välinen tasa-arvo sekä kaikenlaisen syrjimyksen vastustaminen (Kesärauha 2023a). Arvot näkyvät festivaalilla esimerkiksi yhteistyönä Pidä Saaristo Siistinä ry:n kanssa mahdollisuutena lahjoittaa meren ja rantojen ympäristöhuoltotyöhön lipun oston yhteydessä (Palo 2023), sekä ruokatarjonnan kasvispainotteisuutena. Vuoden 2023 kesärauhassa ei tarjottu lainkaan punaista lihaa tai siipikarjaa ja jokaisella ravintolalla oli vähintään yksi vegaaninen annos. (Sunborn Live 2023a.) Lisäksi kaikki työntekijä-cateringissa tarjottu ruoka oli vegaanista.

Kestävän kehityksen arvoteema on erityisen tärkeä, sillä Sitran megatrendien (Dufva & Rekola 2023) mukaan luonnon kantokyky murenee ja olemme vaarallisen lähellä keikahduspistettä, jonka jälkeen ilmaston lämpenemistä ei voida enää pysäyttää. Arvovalinnat ovat ohjanneet festivaalikävijöitä jo pitkään, mikä ilmenee Maarit Kinnusen (2018) festivaalin kokonaiselämystä käsittelevästä väitöskirjasta. Kinnusen tutkimuksessa esille ovat nousseet eettisten ja ekologisten arvojen merkitys festivaalikävijälle sekä toive paikallisuuden näkymisenä festivaaleilla (Yle Häme 2013). Eettisillä valinnoilla on vaikutus ostopäätökseen osalle kuluttajista, jotka ovat valistuneita ja hankkivat tietoa ennen hankintapäätöksen tekemistä. Kuluttajat hakevat valinnoillaan elämyksen lisäksi merkitystä, joka voi näkyä esimerkiksi paikallisuuden korostamisena kulutusvalinnoissa tai aktiivisena kannanottona ilmastoasioihin. (Degerman 2017.)



Kestävä kehitys on yksi Kesärauhan näkyvimmistä arvoteemoista myös oheistuotemyynnissä. Kesärauhassa nähtiin vuonna 2023 toista kertaa second hand-muotia ja paikallista muotoilua myyvä Design Street, jolla tuotteitaan tarjosivat muiden muassa vintage-myymlä Best from the past, second hand-liike Dirty Hippies, ylijäämämateriaaleista päähineitä ja laukkuja valmistava Cuitu sekä vintage- ja second hand-liike Black Spot Merch (Kesärauha 2023b). Festivaalin viralliset, Tomi Leppäsen suunnittelemat Think Peace-tuotteet on valmistettu 100% kierrätetyistä materiaaleista yhteistyössä Helsingin sanomien ja Pure Wasten kanssa (Helgoods 2023). Pure Waste on suomalainen yritys, joka valmistaa vaatteensa 100% kierrätysmateriaaleista ja vaatteiden tuotantoprosessi kuluttaa 99% vähemmän vettä ja 50% vähemmän hiilidioksidipäästöjä, kuin vastaava neitseellisistä materiaaleista valmistettu vaate (Pure Waste 2023).

Luonnonsuojeluteema yhteistyökumppaneissa Kesärauhalla vuonna 2023 näkyi myös Turun Ammattikorkeakoulun Itämeriteemaisen, Pohjakosketus-nimisen audiovisuaalisen elämyksen muodossa sekä Greenpeacen ja taiteilija Taneli Stenbergin maisemaseinässä. Pohjakosketus tarjoaa mahdollisuuden kokea Itämeren pinnanalainen elämä, sekä uhanalaisen pyöriäisen elinympäristö. (Kesärauha 2023b.)

Kesärauhan arvopohjalle tärkeää on myös tasa-arvon edistäminen ja kaikenlaisen syrjinnän vastustaminen ja näitä kuvataankin festivaalille itsestänselvyytenä (Kesärauha 2023a). Beda Kainulainen (2023) tutki opinnäytetyössään Kesärauhan sosiaalista vastuullisuutta organisaation sisäisesti, tarjoten Kesärauhan organisaatiolle tarkempaa näkemystä siitä, miten festivaalin työntekijät kokevat sosiaalisen vastuullisuuden toteutuvan tapahtuman aikana. Kinnusen ja Luonilan (2023b) Festivaali- ja venuebarometrin tuloksista selviää, että turvallinen, kaikkia kunnioittava ja syrjimätön festivaalitala on yksi tärkeimmistä asioista festivaalielämyksen onnistumisen kannalta.

Kesärauhassa sosiaalisen vastuullisuuden arvoteemoja painotetaan ja festivaalin työntekijöitä sitoutetaan arvojen mukaiseen toimintaan rekrytoinnista alkaen. Festivaalin henkilökunta, vapaaehtoiset sekä alihankkijat sitoutuvat noudattamaan turvallisemman tilan periaatteita ja puuttamaan kohtaamaansa epäasialliseen käytökseen. Festivaalilla toimii häirintäyhdyshenkilö koko festivaalin ajan rakennuksesta purkuun ja häirinnästä on mahdollista ilmoittaa festivaalin jälkeenkin. Häirintäyhdyshenkilönä vuoden 2023 Kesärauhassa toimi Lotta Ahtinen. (Kesärauha 2023a.)

Olen itse työskennellyt Kesärauhassa backstage-cateringtehtävissä vuosina 2022 ja 2023, jonka kautta olen päässyt kokemaan festivaalin arvojen näkymisen työympäristössä lähietäisyydeltä. Tätä kautta myös festivaalialue, lavojen sijoittelut sekä kulkureitit ovat minulle tuttuja, josta koen olevan apua opinnäytetyössä verrattuna tilanteeseen, jossa lähtisin tutkimaan tapahtumaa tai aluetta, josta minulla ei ole lainkaan omakohtaista kokemusta.

On myös mainittava, että Kesärauha on Maria Veitolan sanojen mukaan ”Maan coolein festari” (Musa vai Bisnes 2021, 3:10-3:45). Kesärauha onkin monen suomalaisen vaikuttajan suosiossa ja useat esimerkiksi Instagramia alustanaan käyttävät julkisuuden henkilöt ylistävät vuodesta toiseen Kesärauhan artisteja, tunnelmaa, turvallisuutta ja ennen kaikkea miljöötä.

Kesänvietossani on perinteisesti useita Vuoden Ehdottomia Kohokohtia ja Kesärauha on niistä ehdottomasti yksi. Täydelliset artistit, ihanat ihmiset, uudet ja vanhat ystävät ja aivan varmasti maailman ihanin festarimiljöö (Nurmisto 2023).

Festari oli mitä ihanin tunnelmaltaan. Aluetta pidettiin siistinä, oli taidetta ja hyvää safkaa. Jengi ei örveltänyt ja jonot oli lyhyitä. Lavat pieniä ja intiimejä. Ihmisiä oli just sopivasti ja sit tietty Linna. Kaikista eniten haluan hehkuttaa turvallisuutta. (Peso 2022)

## 2.2 Naapuriyhteistyö

Opinnäytetyön tarve syntyi festivaalin halusta parantaa yhteistyötä naapuriyritysten kanssa sekä tutkia ympäröivän alueen asukkaiden ja yrittäjien ennakko-odotuksia, pelkoja ja ajatuksia festivaalista lähietäisyydellä. Festivaalin järjestäminen ei rajoitu vain aitojen sisäpuolelle, vaan vaatii vuorovaikutusta koko ympäröivän alueen kanssa. Kesärauha järjestetään poikkeuksellisella paikalla lukuisten yritysten, matkustaja- ja rahtiliikenteen, linnan nähtävyyden kohteena sekä asutuksen keskellä. Lähdinkin siis selvittämään, miten ympäristön asukkaat ja yritykset kokevat festivaalin vaikutukset alueeseen ja arkeen, ja mitä festivaalin järjestäjien tulee ottaa huomioon naapureita ajatellen, ja miten yhteistyötä alueen toimijoiden välillä voisi kehittää.

Naapurilla tarkoitetaan festivaalialueen läheisyydessä, melutiedotusalueen kiinteistöjen asukkaita sekä yrityksiä. Melutiedotusalue määritellään meluilmoituksessa kattamaan kiinteistöjen molemmin puolin festivaalialueen läheisyydessä. Naapuriksi voidaan Kesärauhan tapauksessa laskea kaikki Linnanniemen alueen asukkaat ja yritykset.

Kesärauha on teettänyt vuoden 2021 tapahtumasta musiikkimelun leviämislaskelman, jonka perusteella melurajat on asetettu. Vuoden 2023 tapahtumaan melunmittausuunnitelmaa muutettiin antamaan kattavampaa kokonaiskuvaa melutilanteesta. (Turun kaupunki 2023a).

Kesärauhassa toimi vuonna 2023 naapuriyhteyshenkilö vastaamassa naapuriviestinnästä sekä lähialueen asukkaille että yrityksille. Naapuriyhteyshenkilönä toimi toimistotuottaja Sara Mäkinen. Naapuriyhteyshenkilö toimii koko festivaalin ajan, sekä ennen sitä ja sen jälkeen kontaktina lähialueen ihmisille. Mäkinen näkee naapuriyhteyshenkilön tehtävän hyvänä ja positiivisena asiana, sillä nimetty naapuriyhteyshenkilö tarjoaa suoran yhteyden aina samaan henkilöön, sen sijaan, että yhteydenotot tehtäisi yleiseen infosähköpostiin, josta vastaa joka kerta eri ihminen. Naapuriyhteyshenkilön lisäksi Kesärauha paransi naapuriviestintää vuonna 2023 uudistamalla melutiedotteensa, tavoitteena selkeyttää ja parantaa tiedottamista. Festivaali toivoo, että näkyisi kaikkien lähialueen asukkaiden silmissä mukavana naapurina, eikä suosi vain kaikkein lähimpiä asukkaita tiedottamisessa. (Mäkinen 2023).

Kommunikaatiota naapureiden kanssa avattiin myös naapureiden infotilaisuudessa 9.5., jonne lähimmät naapurit kutsuttiin kuulemaan tapahtumasta, sen vaikutuksista ympäristöön sekä esittämään mahdollisesti mieltä painavia kysymyksiä. Paikalle saapui noin kymmenen kutsuttua naapuria. Tilaisuuden informatiivinen osuus sisälsi muun muassa aluekartan sekä festivaalin sulkemien kulkureittien, melurajojen ja musiikin soittamisen aikataulujen sekä rakennusaikataulun läpikäynnin. Tilaisuudessa naapureilta nousi kysymyksiä esimerkiksi aitojen asettelusta, alueen ulkopuolella aikaa viettävistä ihmisistä sekä äänenvoimakkuudesta tapahtuman aikana.

Naapuriyhteyksien kanssa yhteistyön on oltava mutkatonta, jotta yritykset osaavat varautua festivaalin vaikutuksiin. Yhteistyön tärkeyttä korostaa myös Peltoluhta (2023), jonka kertoman mukaan Tuska tekee paljon yhteistyötä ympäröivien yritysten kanssa. Tuska on siitä erilaisessa tilanteessa Kesärauhan kanssa, että tapahtuma-alueen välittömässä läheisyydessä on kauppakeskus Redi, jonne Tuska on saanut esimerkiksi rannekkeenvaihtonsa. Tuska tekee yhteistyötä myös Helsingin Seudun Liikenne HSL:n kanssa ja yhteistyön kautta metrot kulkevat tapahtuman ajan pidempään (Peltoluhta 2023).

Naapuriviestinnässä suurimpana haasteena Mäkinen näkee jatkuvasti muuttuvan alueen. Ennen festivaalia tehdystä, kaupungin edellyttämästä asukasviestinnästä huolimatta osa lähialueen asukkaista oli jäänyt tavoittamatta, mikä johti festivaalin aikaiseen ongelmatilanteeseen, kun lähietäisyydellä olevat talot kärsivät meluhaitoista ja laittoivat festivaalin aikana runsaasti

palautetta ja soittelivat festivaalin infopuhelimeen äänenvoimakkuudesta. (Mäkinen 2023). Sataman alue on jatkuvan kehityksen alla, jonka vuoksi selvitystyö lähialueen naapureista ja festivaalin vaikutusalueesta on jatkuvaa ja kartoitus tulisikin tehdä joka vuosi uudelleen ja tiedottamista tehostaa uusiin taloihin, jotta vastaavaa tilannetta ei jatkossa pääsisi syntymään. Talon ollessa uusi, eivät asukkaat välttämättä melutiedottamisesta huolimatta ole osanneet varautua tapahtuman aiheuttaman äänen voimakkuuteen tai olivat yllättyneitä siitä, joka johtaa runsaaseen määrään yhteydenottoja.

Linnanpuiston ympäristöön ja Turun satamaan on tulossa suuria muutoksia tulevien vuosien aikana, kun nykyiset laivaterminaalit puretaan ja niiden tilalle rakennetaan uusi yhteisterminaaliksi, aluetta vapautuu rekka- ja matkustajaliikenteeltä muuhun käyttöön ja alueelle suunniteltu elämys- ja viihdepuistoalue valmistuu (Hyypä, 2023). Muutostyöt ja alueelle tulevat työmaat tulevat aiheuttamaan asumismukavuutta alentavaa äänihaittaa ja kulkureittien muutoksia alueen asukkaille tulevien vuosien aikana. Vaikka muutostyöt ja alueen kehitys tulevat valmistuessaan olemaan festivaalille ja alueen asukkaille hyvä asia, voi tämä vaikuttaa tulevina vuosina madaltamalla asukkaiden kynnystä ottaa yhteyttä esimerkiksi festivaalin aiheuttamista meluhaitoista.

## 2.3 Toimintaympäristö

Tapahtumat ovat kasvavassa asemassa kuntien ja kaupunkien strategisessa kehitystyössä (Kainulainen 2006, 58), mikä näkyy myös Turussa Kulttuurin kärkihankkeen muodossa. Vuonna 2022 kaupunginvaltuustossa hyväksytty Kulttuurilupaus on kaupungin strateginen näkemys ja suunnitelma kulttuurin kehittämistä Turussa, johon liittyvät pääteemat ovat kulttuurista elinvoimaa, kulttuurista työtä sekä kulttuurista hyvinvointia. Osana Kulttuurin kärkihanketta on myös Linnanniemen, jossa Kesärauha järjestetään, kehitysprojekti ja taideohjelma. (Turun kaupunki, 2023e.)

Turku on hyvässä maineessa tapahtuma- ja musiikkikaupunkina ja Turussa onkin tunnettu ja mittava historia festivaalien osalta. Turussa järjestettiin Suomen ensimmäinen musiikkifestivaali, Turku International Pop & Rock festival, vuonna 1970. Nimi lyheni sijaintinsa mukaan nykypäivänäkin tunnettuun muotoonsa, Ruisrock. Ruisrock onkin Alankomaissa järjestettävän Pinkpopin jälkeen koko maailman tasolla toiseksi vanhin yhtäjaksoisesti järjestetty populaarimusiikkifestivaali koronavuosia lukuun ottamatta (Seppä-Lassila 2021). Ruisrock ei ole ainoa musiikkihistoriallisesti merkittävä tapahtuma Turussa, sillä myös Suomen vanhimmalla

yhtäjaksoisesti toimineella musiikkifestivaalilla, vuodesta 1960 järjestetyillä Turun Musiikkijuhlilla on paikkansa Turun historiassa musiikkikaupunkina (Turun Musiikkijuhlat 2023).

Turussa järjestetään vuosittain tapahtumakoordinaattori Kimmo Hyypän (2023) mukaan neljä isoa festivaalia kaupunkialueella, mikä toimii vetovoimatekijänä Turkuun asuinkaupunkina ja varsinkin opiskelijakaupunkina. Eläväinen kaupunkialue onkin yksi tekijöistä, mikä sitouttaa ihmisiä kaupunkiin, jonka vuoksi kaupunki pyrkii tukemaan tapahtumia kaikin mahdollisin keinoin. Hyypä kuvailee tapahtumia valtavana positiivisena voimavarana.

Jos muistellaan aikaa jonnekin tuonne 70-, 80-luvulle niin silloin esimerkiksi viikonloppuisin Turku hiljeni täysin. Ihmiset otti moottoriveneensä tuosta aurajoesta ja lähtivät merelle tai saareen ja kaupunki hiljeni täysin tyhjäksi ja hiljaiseksi ja täällä ei ollut ihmisiä eikä tapahtumia eikä mitään ja nyt on eletään ihan erilaista aikaa verrattuna muutaman kymmenen vuoden takaisin (Hyypä 2023).

Neljä suurempaa festivaalia kaupunkialueen läheisyydessä ja yksi aivan ydinkeskustassa aiheuttaa haasteita esimerkiksi äänen valvonnan suhteen sekä kaupungille että tapahtumien järjestäjille. Kaupunki onkin hajauttanut tapahtumia eri puolille kaupunkialuetta, jotta äänihaitat eivät kohdistuisi kaikkien tapahtumien kohdalla samoihin asukkaisiin. (Hyypä 2023.)

Turun tapahtumakesä on täynnä monenlaisia tapahtumia ja festivaalejakin riittää lähes jokaiselle kesäviikonlopulle. Kesärauhan lisäksi Turussa järjestetään muun muassa Ruisrock, DBTL, Aura Fest, ILMIÖ, Saaristo open, Turun Musiikkijuhlat, Turku Sea Jazz, Metallivuori, Turun Viinijuhlat ja SmugglerRok (Turun kaupunki 2023h).

Hyypän (2023) mukaan Turusta tapahtumakaupunkina puuttuisi suurempi tapahtumapuisto tai festivaalialue, jossa olisi valmis infra suurempia tapahtumia varten, mikäli tällainen olisi taloudellisesti mahdollista tai kannattavaa. Hyypä näkee kuitenkin myös edut festivaalien järjestämisessä kaupunkiympäristöön, sillä valmiit festivaalialueet tai tapahtumapuistot jäävät herkästi vähäiselle käytölle, kun niissä järjestetään vain muutamia tapahtumia vuodessa, pääosin kesäkaudella. Kaupunkiympäristössä tapahtumia voi sijoittaa eri ympäristöihin sen mukaan, mitä tapahtuman järjestäminen kunakin vuonna vaatii. Hyypä mainitsee esimerkkinä Kesärauhan aiemman paikan Vanhalla Suurtorilla, mikä on ollut aluksi kaupungin silmissä toimiva ympäristö, mutta Linnanpuisto toimii festivaalin nykyiseen yleisömäärään ja tarpeisiin paremmin. Vaikka alueelle on rakentunut runsaasti asutusta, kuvailee Hyypä tilannetta kuitenkin sel-laiseksi, että äänen kanssa on pärjätty aika hyvin.

Myös Jazz City Turku ry:n toiminnanjohtaja Jussi Fredriksson peräänkuuluttaa pysyviä keikkapaikkoja, sillä keikkailevat artistit ovat nykytilassa niin sanotusti kiertolaisina. Keikkatoiminnalle ei Turussa ole kovinkaan montaa paikkaa, vaan keikkatoiminta rajoittuu pitkälti Logomon pienempiin saleihin, pienempiin pubeihin ja kuppiloihin sekä Utopia klubiin. Monimuotoisen musiikkikulttuurin ylläpitäminen näin on vaikeaa tai suorastaan mahdotonta. (Musa vai Bisnes 2021 30:00-32:00.)

Linnanniemeen, Kesärauhan nykyiselle alueelle Kimmo Hyyppä (2023) kaipaisi lisää infraa tapahtumille, kuten vesipisteitä ja sähköä. Alueella joudutaan käyttämään generaattoreita, mikä tuo oman haasteensa tapahtumanjärjestäjille. Sähköpisteiden lisääminen alueelle on kuitenkin haastavaa, sillä alue on Turun Linnan välittömässä läheisyydessä sekä museokäytössä. Hyyppä toivoo, että linnanniemen kehityksen myötä myös näihin ongelmiin saataisi ratkaisuja.

Iso asia on itselleni, että kaikenlaisella musiikilla (--) on tilaa Turussa ja Turku on kaiken kaikkiaan vahva kulttuurikaupunki, jossa musiikki näyttelee tosi isoa roolia ja meil on tosi monipuolista, on klassisen musiikin aivan huippufestivaaleista, Turun musiikkijuhlilla jazz-tapahtumaan, Turun DBTL:n ja Ruisrockiin. (Musa vai Bisnes 2021 2:10-3:00, Minna Arve.)

Turun pormestari Minna Arve kuvaa Turkuja vahvana kulttuurikaupunkina, jossa musiikki näyttelee vahvaa roolia. Turussa on käynnistetty hanke täysin uuden musiikkitalon rakentamiseksi, sekä otettiin käyttöön Taiteen Talo, jotka kumpikin vahvistavat Turun kunnianhimoista maanetta kulttuurikaupunkina ja musiikin roolia Turussa. (Musa vai Bisnes 2021, 2:29-3:40) Turun vahvuus musiikkikaupunkina onkin musiikkialan ammattilaisten mukaan ennakkoluulottomassa ”UG-tekemisessä” ja kansainvälisille areenoille tähtäävässä indie-musiikissa. (Musa vai Bisnes 2021, 45:00-45:30).

Musiikkitapahtumien suosiosta ja kysynnästä Turussa kielii sekin, että maksuttomalla ILMIO-festivaalilla heinäkuussa 2023 kävi jopa 9000 festivaalivierasta (Kossila 2023). ILMIO oli keuhällä 2023 toista kertaa pääsymaksuton, sillä tapahtuman järjestäjät haluavat luoda uudenlaista, saavutettavampaa kaupunkikulttuuria ja poistaa välikäden kuuntelijan ja artistin välistä kannustamalla lippurahojen käyttämisen suoraan artistien tukemiseen musiikin ja taiteen kautta (ILMIÖ 2023).

## 2.4 Festivaalien nykytilanne

Suomessa järjestettiin kesällä 2022 ennätysmäärä, yli 300 musiikkifestivaalia, joka tarkoittaa yli 20 festivaalia jokaiselle kesäviikonlopulle. Vuodelle 2023 määrä on hieman laskenut, mikä voidaan päätellä vuonna 2022 kävijäpulan vuoksi peruutetuista tapahtumista. Tapahtumia kesällä 2022 oli jopa niin paljon, ettei kaikkialle riittänyt kävijöitä. (Lempinen 2022). Kaiken kaikkiaan vuonna 2022 järjestettiin 500 festivaalia, joista 88 täysin uusia. Käyntimäärät tippuivat kuitenkin koronaa edeltävästä ajasta noin puolella miljoonalla. (Kinnunen 2023.)

Koronapandemian kuritettua tapahtuma-alaa vasta hetki sitten, on lohdullista nähdä, kuinka festivaalit tekevät uusia kävijäennätyksiä. Kesärauhassa vieraili vuonna 2022 19000 henkilöä viikonlopun aikana, jolloin festivaali saavutti yleisöennätöksensä (Kesärauha 2022). Vuonna 2023 yleisöennätys rikottiin uudelleen, kun kolmen päivän aikana vierailijoita festivaalilla kävi 22000, joista suurin osa, 8500 vierasta, lauantaina. (Sunborn Live 2023b.) Kesärauhan lisäksi myös Helsingin Suvilahdessa järjestettävä Tuska-festivaali teki toisen perättäisen kävijäennätöksensä tänä vuonna 63000 kävijällä (Tuska-festivaali 2023) ja Turun Tuomiokirkkopuistossa järjestettävä DBTL rikkoi aiemman kävijäennätöksensä vetämällä puistoon viikonlopun aikana 28000 kävijää (Turun Sanomat 2023).

Kuluttajakäytös on muuttunut pandemian jälkeen huomattavasti. Koronapandemian perumien tapahtumien sekä nousseiden elinkustannusten seurauksena tapahtumalippuja ostetaan nyt lähempänä tapahtumaa, kuin aiemmin, mikä on johtanut joidenkin tapahtumien perumiseen myytyjen lippujen vähäisyyden vuoksi (Rantanen 2023). Asiakaskato koettelee kuitenkin lähinnä pienempiä festivaaleja ja vaikuttaakin, että luotto vakiintuneisiin ja tunnettuihin tapahtumiin on korkeammalla. Esimerkiksi Ilosaarirockiin, Ruisrockiin ja Flow Festivaliin liput on ostettu jo hyvissä ajoin. (Brink 2022.) Hintatason ja yleisten elinkustannusten nousu on vaikuttanut lipunmyyntiin myös muuten, kuin myöhäistämällä lipun ostamisen ajankohtaa. Vaikka lipun hinta ollaankin edelleen valmiita maksamaan, ostetaan festivaalille mieluummin vain yhden päivän lippu tai mieluisista festivaaleista valikoidaan vain yksi, jonne liput hankitaan (Pohjanen 2023).

Kinnusen ja Luonilan Sibelius-Akatemialle toteuttaman Festivaali- ja venuebarometrin (2023b) mukaan korkeatasoista ulkomaista ohjelmaa tarjoavan festivaalin kolmen päivän lipuista ollaan valmiita maksamaan 160 euroa ja täysin kotimaista ohjelmaa tarjoavien festivaalien kolmen

päivän lippujen maksuvalmiudeksi kerrotaan 120 euroa. Lisäksi maksuvalmiuteen vaikuttaa matkojen ja majoituksen hinta.

Koronapandemia on vaikuttanut myös työvoiman saatavuuteen festivaaleilla. Pandemia sai monet alan työntekijät vaihtamaan alaa (Kinnunen 2023). Kesä 2022 oli festivaalijärjestäjien kannalta kriittinen, sillä kolmas kesä perättäin ilman tapahtumia olisi kolauttanut alaa niin pahasti, ettei sitä voi edes kuvailla, kertoo tapahtumavaikuttaja Lasse Norres (Lempinen 2022).

Kaupunkifestivaalilla tarkoitetaan kaupunkialueella järjestettävää festivaalia, joka rakennetaan kaupunkiympäristöön, jossa ei ole valmiita lavarakenteita tai tapahtumainfraa. Sitran Megatrendeissä (Dufva & Rekola 2023) korostuu kaupungistuminen, eli muutto maalta kaupunkiin ja väestön keskittyminen eteläiseen Suomeen vahvistuu. Samalla festivaalit siirtyvät lähemmäs kaupunkia, entistä saavutettavampiin paikkoihin.



## 3 FESTIVAALIN VAIKUTUKSET YMPÄRÖIVÄÄN ALUEESEEN

### 3.1 Ääni

Musiikkifestivaalille ominaista on alueen ulkopuolelle kantautuva ääni. Kesärauhaa ympäröivällä alueella on runsaasti asutusta, matkustaja- sekä rahtiliikennettä, eri toimialojen yrityksiä sekä Turun Linna historiallisena nähtävyyden kohteena, joihin kaikkiin festivaalin aiheuttama ääni vaikuttaa. Kaupunkifestivaalien määrän kasvaessa on yleisempää, että tapahtuma tarjoaa kaikkein lähimpänä asuville kompensationsa niin sanottuja melulippuja, eli pääsyä alueelle ja osallistumista tapahtumaan, sen sijaan että tapahtuman aiheuttamaa ääntä kuuntelisi omassa asunnossa. Kesärauha jakoi vuonna 2023 noin 90 melulippua lähialueen asukkaille (Mäkinen 2023).

Vuoden 2003 alussa astui voimaan sosiaali- ja terveysministeriön asumisterveysohje, joka on suuresti vaikuttanut festivaalien aiheuttamiin meluhaittoihin. Asumisterveysohjeessa kerrotaan viitearvot, joiden mukaan ääntä saa kuulua lähialueen huoneistojen eri tiloihin (Sosiaali- ja terveysministeriö 2003). Asetuksen mukaan sähköisesti vahvistettu musiikki ei saa ylittää 100 dB neljälle tunnille tasoitettuna eikä kahdeksalle tunnille tasoitettuna 85 dB (Radio Nova & Kuuloliitto 2015).

Meluksi määritellään ääni, joka aiheuttaa terveydensuojalaissa määriteltyä haittaa, koetaan epämiellyttävänä tai on ihmisen terveydelle vahingollista. Musiikkiesitystä ei lasketa meluksi niiden osalta, jotka ovat tulleet sitä kuulemaan, mutta se voi olla lähellä sijaitsevassa kiinteistössä melua. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2003.)

Äänen vaikutusta ympäröivään alueeseen voi minimoida muun muassa lavojen sijoittelulla. Kesärauhan viiden esiintymislavan äänentoisto on pyritty sijoittamaan pois päin lähimmästä asutuksesta (Turun kaupunki 2023a). Lavoja sijoitellessa on tärkeää huomioida myös äänen kantautuminen vettä pitkin, sen resonointi ympäröivistä rakennuksista sekä sääolosuhteet, jotka kaikki vaikuttavat äänen kuuluvuuteen. Esimerkiksi voimakas tuuli voi muuttaa kaiuttimesta tulevan äänen suuntaa niin, että ääni vaikuttaa kuuluvan eri paikasta. Tuuli voi myös siirtää äänimassaa kauemmaksi tapahtuma-alueesta sekä aiheuttaa äänivuotoa alueen ulkopuolelle, siten vaikuttaen lähellä asuvien ihmisten viihtyvyyteen (Niemi 2012).

Äänen kantautuessa vettä pitkin, voivat festivaalin äänet kantautua yllättävänkin kauas, näin laajentaen tapahtuman vaikutusalueita ja asuintaloja, joihin festivaali vaikuttaa. Dosentti Erkki Björkin mukaan veden päällä ääni voi tyynissä olosuhteissa kantautua moninkertaisen matkan päähän ääntä hidastavien esteiden puuttumisen vuoksi, jonka lisäksi äänen hajoaminen on veden pinnalla jopa puolet hitaampaa. Kun tavallisesti matkan tuplaantuessa ääni vaimenee 6 desibeliä, veden päällä vaimeneminen voikin olla vain 3 desibeliä (Yle 2011).

Lavojen sijoittelu on tekijä, jota kaikkien musiikkitapahtumien on mietittävä. Helsingissä järjestettävä, metallimusiikkiin keskittynyt Tuska-festivaali on Suvilahden siirtymisensä jälkeen kokeillut useampaa erilaista lavajärjestystä muuttuvassa kaupunkiympäristössä. Kaksi lavaa on alun perin ollut vierekkäin Saksan Wacken-festivaalilta lainatulla tavalla, jonka jälkeen päälaivat on siirretty vastakkain (Nikula 2017). Vuotta 2022 varten lavojen järjestystä muutettiin jälleen, ja järjestys on sama vuonna 2023 (Peltoluhta 2023). Lavoja sijoitellessa on jouduttu miettimään Kalasataman alueen kehitystä, kasvavaa asutusta sekä uusia, rakenteilla olevia kulkureittejä.

Aluetta ympäröivä asutus ja alueen kehitys koskettaa myös Kesärauhan aluesuunnittelua. Tuska-festivaalia ympäröivä Suvilahden alue on Kesärauhan alueen kanssa melko samankaltainen, sillä kummankin festivaalin läheisyydessä on asutusta, äänen kantautumiseen vaikuttava vesialue sekä kumpikin alue on jatkuvan kehitystyön alaisena. Turun linnan lähiympäristöön, Linnanfältin alueelle on vuosien 2017 ja 2022 välillä rakentunut jo 774 asuntoa puurakenteisiin kerrostaloihin ja alueelle on kaavoitettu vielä rakentamattomia asuintaloja (Rajala & Tyni-Kylliö 2022). Puurakenteisilla kerrostaloilla on lähtökohtaisesti heikommat äänieristysominaisuudet (Siikanen 2016). Tämän vuoksi äänihaitan minimointi muilla tekijöillä on Linnanpuiston lähialueella erityisen tärkeää. Aluesuunnittelulla on merkittävä vaikutus siihen, kuinka paljon ääni kantautuu asuntoihin.



Kuva 1: Kesärauha-festivaalin aluekartta (Kesärauha 2023a).

Festivaalialueen sijaitessa lähellä asutusta, nousee merkittäväksi tekijäksi asukkaiden informointi, jolla voidaan vaikuttaa positiivisesti lähialueen asukkaiden mielikuvaan festivaalista. Turun kaupunki tekee myös osansa äänihaitan minimoinnissa sillä, että kaupungissa vuosittain järjestettävät musiikkitapahtumat on hajautettu eri puolille kaupunkia. Kaupungin saamat palautteet tapahtumien aiheuttamasta metelistä ovatkin jääneet hyvin vähäisiksi ja esimerkiksi Kesärauhan kohdalla palautteita kaupungin palautepalveluun tulee vuosittain vain noin 1-5 (Hyypä 2023). Hyvä suunnittelu ja palautteiden vähäinen määrä onkin varmasti osasyynä sille, että Turussa järjestettävillä festivaaleilla saa soittaa jopa kaksi tuntia myöhempään, kuin esimerkiksi Helsingissä (Tsokkinen 2022).

### 3.2 Väenpaljous, alkoholi ja yleisön käytös

Ennätyksellisen suurella yleisömassalla on monenlaisia vaikutuksia ympäröivään alueeseen. Väen määrä aiheuttaa katualueiden ja joukkoliikenteen ruuhkautumista, mahdollisia järjestyshäiriöitä, pysäköintialueiden ruuhkautumista, roskaamista sekä virheellisesti kävelyteille pysäköityjä sähköpotkulautoja ja polkupyöriä. Kesärauhalla on vuosittain määritetty

polkupyöräparkki, joka sijaitsi vuonna 2023 perjantaina Varvintorilla ja lauantaina ja sunnuntaina Forum Marinumilla (Kesärauha 2023a). Pyöräparkki on tavallisesti ollut koko festivaalin ajan yhdessä paikassa, mutta vuoden 2023 festivaali osui samalle ajankohdalle Forum Marinumissa järjestettävän tapahtuman kanssa, mikä aiheutti muun muassa viestinnällistä lisätyötä pyöräparkin sijainnin ilmoittamisessa.

Festivaalitunnelmassa ja festivaalin jälkeen humalassa lähiympäristössä liikkuvat ihmiset ovat omiaan aiheuttamaan järjestyshäiriöitä lähialueilla, taloyhtiöiden pihoissa ja kaupungin keskustaan johtavilla katualueilla. 1960-luvulta alkaen alkoholin käyttö on arkipäiväistynyt ja levinnyt, ja jo pitkään säilyttänyt asemansa juhla juomana ja seurueiden kiinteyttäjänä, mutta kriittisempi asenne alkoholinkäyttöä ja sen aiheuttamia haittoja kohtaan on vahvistunut viimeisen vuosikymmenen aikana (Tigerstedt & Huhtanen 2013).

Alkoholin käyttöä perustellaan muun muassa sosiaalisilla vaikutuksilla ja juomista perustellaankin usein sillä, että se parantaa tunnelmaa juhlissa tai muissa tilaisuuksissa, lisää nautintoa tilaisuuksista tai kuuluu tilaisuuteen. 34% naisista ja 38% miehistä kertoo käyttävänsä alkoholia useimmiten sosiaalisista syistä, jonka lisäksi 24% naisista ja 29% miehistä käyttävät alkoholia positiivisten tunteiden vahvistajana. (Härkönen & Katainen 2018). Festivaaleilla onkin jatkuvasti kasvava kysyntä laajasta juomavalikoimasta, jolla vauhdittaa juhlatus tunnelmaa.

Alkoholin vaikutuksia sivullisiin on tutkittu lähinnä pelko- ja ahdistelukokemusten kautta. Naisista 46% ja miehistä 23% on Tigerstedtin ja Huhtasen mukaan kokenut pelkoa juopuneen henkilön käytöksen vuoksi julkisella paikalla ja juopuneen henkilön ahdistelun tai kiusaamisen kohteeksi on joutunut naisista 24% ja miehistä 17% (Tigerstedt & Huhtanen 2013). Kesärauhan tapauksessa juopuneiden käytös näyttäytyy kuitenkin pienimuotoisemmin, esimerkiksi väärin paikkoihin virtsaamisena, taloyhtiöiden piha-alueilla ja yksityisillä pihoilla luvatta oleiluna ja meluamisena sekä roskaamisena, mikä tulee esille joissakin avoimen kentän vastauksissa osana opinnäytetyötä toteuttamassani naapurikyselyssä. Palautetta aiheesta ei kuitenkaan ole festivaalille asti tullut kuin yksi kappale.

Siinä missä vielä vuosituhatien alussa festivaalin juomavalikoimaksi riitti olut, siideri, lonkero sekä virvoitusjuoma, odottaa festivaaliyleisö tänä päivänä laajempaa juomavalikoimaa ja ruoka ja juoma ovatkin nousseet festivaalien houkutus tekijäksi, joiden avulla asiakkaat saadaan pidettyä alueella pidempään. Juomavalikoimaa voidaan asiakkaan silmissä pitää jopa yhtenä tapahtuman laadun mittarina ja yhtenä kilpailutekijänä festivaalia valitessa. Anniskelusta ei

myöskään ole päävastuussa enää pelkästään suuret panimot, vaan myös lähituotannon, pienpanimoiden ja muiden pientuottajien osuus juomatarjonnasta on nousussa (Lehtinen 2023). Juomasta on tullut elämys festivaalielämyksen rinnalle. Tämä näkyy myös Kesärauhan juomatarjonnassa, johon vuonna 2023 kuului tavallisten anniskelutiskien lisäksi yli kymmenen erikoisempiin juomiin keskittyntä palveluntarjoajaa (Kesärauha 2023c).

Myös alkoholittomien juomien suosio ja vastuulliset valinnat nostavat suosiotaan ja alkoholittomien vaihtoehtojen listalle on noussut erilaisia mocktaileja ja entistä enemmän alkoholittomia versioita oluista ja siidereistä aiemmin ainoana vaihtoehtona tarjottujen limujen tilalle. Terveellisyy- ja vastuullisuustrendi näkyy myös ruuan ja juoman yhdistämisessä sekä annosten valinnassa. Tulevaisuuden festivaalit eivät siis olekaan vain ryypäysjuhlia, vaan elämyksiä kaikille aisteille (Lehtinen 2023).

Tapahtuma-alueella toimiva jätehuolto on tärkeä niin festivaalikävijöiden, tapahtuman työntekijöiden kuin alueen asukkaidenkin kannalta. Peltoluhta (2023) mainitseekin, että jätehuolto on yksi tärkeimmistä asioista, kun järjestetään festivaalia kaupunkiympäristöön, sillä se epäsiisteys lähtee herkästi leviämään kaupunkiympäristöön tapahtuma-alueen ulkopuolella. Eniten roskaamista festivaaleilla syntyy ruokailun ja anniskelun yhteydessä (Niskanen 2019).

Kesärauhassa anniskelun aiheuttamaa jätemäärää ympäristössä pidetään monien muiden festivaalien tavoin hallinnassa panttijärjestelmällä, missä juoma-astiasta palautetaan myyntihintaan lisätty pantti, kun sen palauttaa panttipisteelle tai anniskeluun (Kesärauha 2023a). Panttijärjestelmä on ollut festivaaleilla yleisesti käytössä jo vuosia ja se on kannustanut pitämään aluetta siistinä. Vaikka juoman ostaja jättäisi pullonsa tai lasinsa maahan, poimii sen joku todennäköisesti matkaansa pantin toivossa. Panttijärjestelmä on herättänyt asiakkaita myös keskustelua negatiiviseen sävyyn, kun vuoden 2022 Ruisrockissa pantin sai takaisin vain juoman ostaja. (Pudas & Moilanen 2022). Ruokailun ja anniskelun lisäksi tupakantumpit aiheuttavat alueen siivoukselle paljon työtä, sillä tumppiroskat on poimittava käsin (Niskanen 2019).

Festivaali sujui Linnanpuistossa rauhallisesti vuonna 2023, eikä järjestyshäiriöitä ainakaan Salonjokilaakso-lehden mukaan näkynyt (Repo 2023). Kesärauha onkin nimensä mukaisesti rauhallinen festivaali. Kesärauhan taiteellinen johtaja Pietu Sepponen kertoikin Turun Sanomille vuonna 2022, että vaikka tapahtuma on kasvanut, järjestyshäiriöitä tapahtumassa on liikuttavan vähän. Osavaikutuksen festivaalin rauhallisuuteen luo varmasti tapahtuman miljöö Turun

linnan ympäristössä, jonne on rakennettu kuormalavoista ja vanhoista autonrenkaista viihtyisiä istuma-alueita, jotka luovat alueelle rauhalliset olosuhteet.

### **3.3 Reittimuutokset ja katujen sulkeminen**

Kesärauha on liikenteen kannalta keskeisessä paikassa Linnanpuistossa, mikä tarjoaa suuren edun festivaalikävijöille helpon saapumisen ja hyvien kulkuyhteyksien muodossa. Tämä kuitenkin aiheuttaa alueen asukkaille ja yrityksille muutoksia kulkureitteihin sekä pysäköintimahdollisuuksiin. Linnanpuisto oli vuoden 2023 festivaalilla suljettuna 9.6.–21.6. välisen ajan (Anttila 2023), jonka lisäksi Kesärauha sulki puistoa ympäröiviä katuja 14.6. alkaen (Turun Liikennekeskus 2023).

Yksi Kesärauhan lavoista, vuonna 2023 nimellä YleX-lava, sijaitsee katuosuudella Linnankadulla, jolloin Linnan viereinen osa katuja on poissa käytöstä ja aiheuttaa siten reittimuutoksia niin henkilöliikenteelle, julkiselle liikenteelle kuin rahtiliikenteellekin. Lisäksi Kesärauha sulkee muulta liikenteeltä osan Satamakadun, Nuottasaarenkadun ja Satamakadun läheisen osan Neljäs Linjaa.

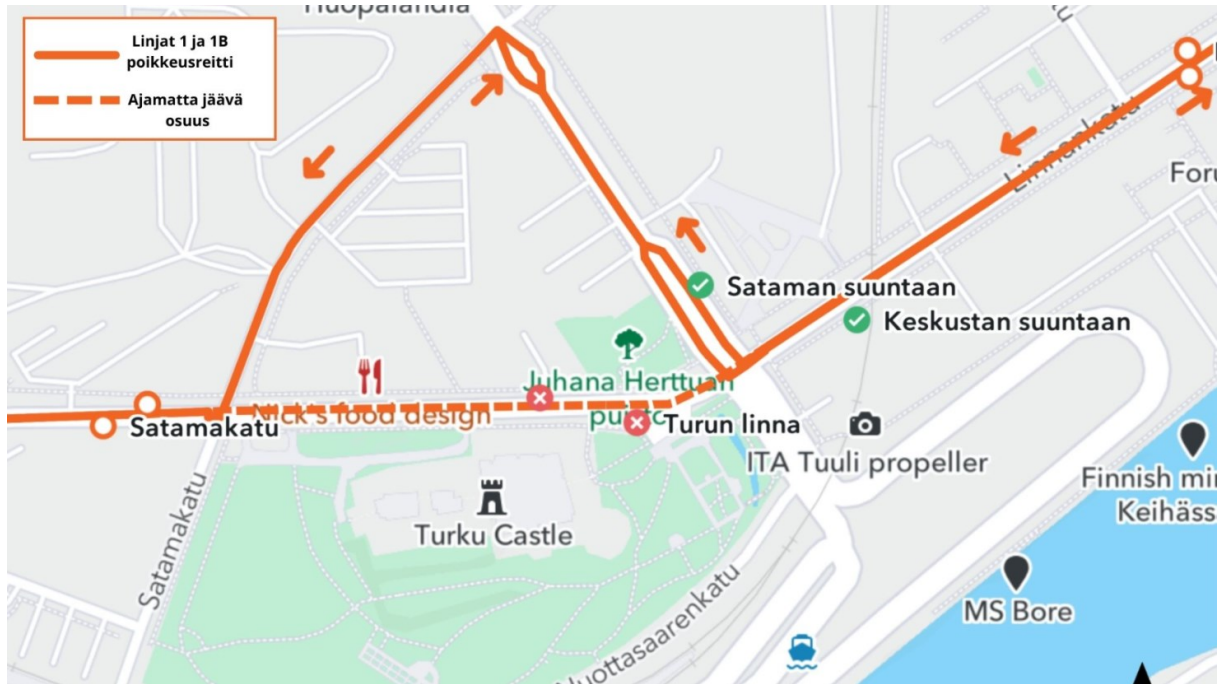
Reittimuutokset aiheuttavat ympäröiville asukkaille stressiä esimerkiksi julkisten kulkuneuvojen aikatauluista. Ihmiset kokevat myös hankalaksi hahmottaa, miten lyhyestä kiertoreitistä loppujen lopuksi onkaan kyse. (Mäkinen 2023).

Vaikka Kesärauha sulkee alueelta katuja, on Linnanpuiston ympäryksentävä kiertoreitien suhteen. Linnankadun sulku vaikuttaa satamaan kulkevaan liikenteeseen, mutta kiertoreitti Vallihaudankadun ja Satamakadun kautta on vain n. 200 metriä, eli vaikuttaa matka-aikaan autolla vain 1-2 minuutilla ja kävely aikaan vain 2-3 minuutilla liikenteestä riippuen.



Kuva 2: Festivaalin sulkema alue

Linnankadun sulkeminen vaikutti myös Fölin joukkoliikenneaikatauluihin sulkien kaksi pysäkkiä Linnankadulta ja siirtäen bussilinjat 1 ja 1B poikkeusreitille. Linnankadun suljetut pysäkit korvattiin festivaalin ajaksi tilapäisillä pysäkeillä Linnankadun ja Vallihaudankadun risteyksessä (Föli 2023). Föli viesti reittimuutoksesta verkkosivujensa lisäksi sosiaalisessa mediasaan, mainiten lisäksi lähimmistä fölläripysäkeistä, kannustaen alueelle pyöräilyyn.



Kuva 3: Fölin poikkeusreitti (Föli 2023).

### 3.4 Pitkän aikavälin vaikutukset

Tutkimukset osoittavat festivaalien vaikutusten aluetalouteen olevan monitahoisia. Festivaalien vaikutukset elinkeinoelämään näkyvät konkreettisten rahavirtojen lisäksi muun muassa alueiden elävyydessä, osaajaverkostoissa, monikulttuurisuudessa ja teemaympäristöjen rakentumisessa, jotka kaikki vaikuttavat kaupungin vetovoimatekijöihin sekä kulttuuriseen ilmapiiriin. (Kainulainen 2007, 176). Kulttuuria voidaan pitää itseisarvoisena alueen identiteetin vahvistajana, jonka lisäksi kulttuurin instrumentaalinen rooli on työllisyys- talous- ja imago vaikutusten kannalta kiistämätön (Kainulainen 2006, 20).

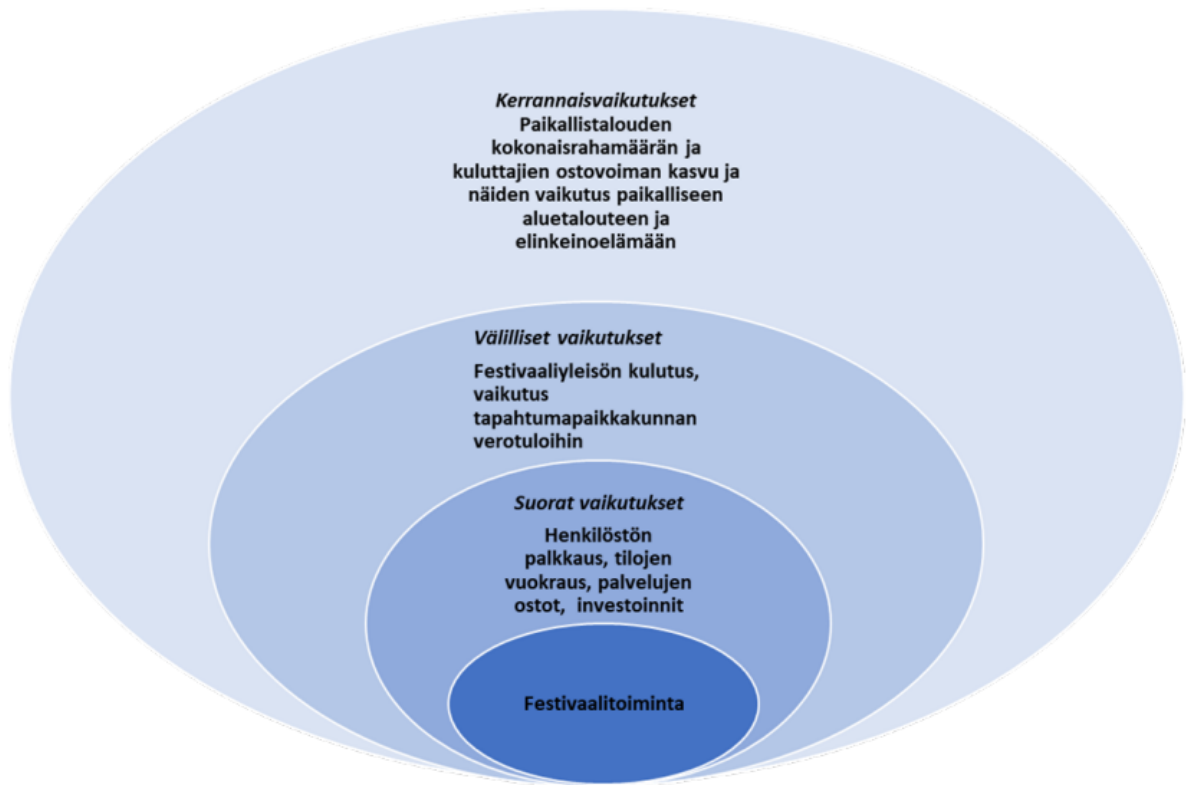
Maaria Linko ja Satu Silvanto toteuttivat pääkaupunkiseudulla kyselyn kaupunkifestivaaleista vuonna 2006. Suurin osa kyselyn vastaajista koki festivaalien olevan olemassa kaupunkilaisia varten. Kyselyyn vastanneista 89% piti festivaalien järjestämistä kaupungissa hyvänä asiana, ja jopa 91% heistä, jotka eivät itse festivaaleille osallistu, näkivät niiden olevan hyväksi kaupungille. Suurimpina syinä nähdä festivaalit hyvänä kaupungille liittyivät festivaalien kaupunkiin tuomaan tunnettuuteen sekä taloudellisiin hyötyihin. Se osuus vastanneista, jotka eivät nähneet kaupunkifestivaaleja tärkeinä itselleen eikä kaupungille perusteli vastauksiaan lähinnä sillä, että festivaalit ovat rahareikä, joka likaa kaupunkia (Linko & Silvanto, 2007 162-163).



Yksi festivaalien näkyvimmästä pitkäaikaisvaikutuksesta on juuri taloudellinen vaikutus kaupunkiin ja alueeseen, jolla tapahtuma järjestetään. Suoraan festivaalille osallistumiseen kulutettavan ja festivaalilla käytettävän rahan lisäksi festivaalin asiakkaat tuovat rahaa lähialueen kaupoille ja ravintoloille, julkiselle liikenteelle sekä majoituspalveluille. Festivaalit ovat matkailun vetovoimatekijä. Mieluisalle festivaalille ollaan valmiita matkustamaan kauempaakin, jolloin festivaalipaikkakunnalla yövytään useampi yö ja syödään useampi ateria. Festivaalit kulttuuripalveluna luovat siis lisääntyneen kulutuksen kautta työllisyyttä myös muille aloille ja kerrannaisvaikutusten kautta osa tästä kulutetusta rahasta jää kiertämään paikallistalouteen. (Kainulainen 2006, 47, 96-97.)

Hyypä (2023) kertoo, että esimerkiksi Turussa järjestettävässä Tall Ships Races -purjelaivatapahtumassa yli puolet tapahtuman yleisöstä saapuu Turun kuntarajojen ulkopuolelta. Suurissa tapahtumissa on oletettavaa, että väkeä saapuu Turun ulkopuolelta runsaasti, jolla on positiivista vaikutusta aluetalouteen.

Festivaalien vaikutukset aluetalouteen voidaan luokitella primäärisiin ja sekundäärisiin vaikutuksiin. Suorat talous- ja työllisyysvaikutukset muodostuvat työvoiman palkkaamisesta, palvelu- ja tarvikehankinnoista ja esimerkiksi lavarakenteiden vuokrista. (Luonila, Ruokolainen, Oksanen-Särelä, Kurlin Niiniaho, Vähäsantanen & Karppinen 2022.) Kesärauhan käyttäessä valtaosin paikallisia palveluntarjoajia alihankkijoinaan ja panostamalla yleisesti paikallisuuteen ja turkulaisuuteen, korostuu Turun alueelle jäävän rahan osuus primäärisissä vaikutuksissa. Sekundääriset vaikutukset muodostuvat festivaalikävijöiden kuluttamasta rahasta paikkakunnan yrityksiin ja palveluihin. Vaikka festivaaliaika ja siten epäsuorien vaikutusten muodostuminen sijoittuu lyhyelle aikavälille kesällä, heijastuvat kulutuksen vaikutukset koko vuodelle (Luonila ym. 2022). Festivaalit työllistivät vuonna 2021 330 palkattua työntekijää, 1400 vuokratyöntekijää, 1056 vapaaehtoista ja 86 muuta työntekijää, kuten harjoittelijaa (Kinnunen & Luonila 2023a).



Kuva 4: Festivaalitoiminnan vaikutus aluetalouteen (Luonila ym. 2022).

Sosiaalisuus on avainsana festivaaleilla, sillä festivaaleja ei ole ilman ihmisiä. Yksi festivaalin perusominaisuuksista onkin sen sosiaalinen luonne, eli yhteisöllisyys ja kollektiivinen osallistuvuus (Kainulainen 2006, 66). Sosiaalisia vaikutuksia lisää myös vapaaehtoistyö, jonka merkitystä ja mielekkyyttä Kesärauhassa Fanny Hedberg (2020) tutki opinnäytetyössään. Vapaaehtoisuutta ja talkoohengen merkitystä festivaalijärjestelyissä pidetään hyvin tärkeänä ja Cuporen selvityksen mukaan festivaalit arvioivatkin, että vapaaehtoistyö luo tapahtumille vahvaa paikallisyhteisöllistä merkitystä. Festivaalien arvioidaan myös lisäävän paikallisten asukkaiden sosiaalisten suhteiden solmimista ja vahvistavan me-henkeä (Luonila, Kurlin, Karttunen & Mäenpää 2019, 36).

## 4 LUVAT JA ILMOITUKSET

Festivaalien vaikuttaessa ympäristöönsä ja ympäröivien alueiden asukkaisiin monella tapaa, niiden järjestämiseen tarvitaan lukuisia eri tahojen myöntämiä lupia. Lupien hankkiminen ja ilmoitusten tekeminen ajoissa on tapahtuman järjestäjän vastuulla ja ilman tarvittavia lupia tapahtumaa ei voi järjestää. Suuri osa hankittavista luvista perustuu tapahtumien järjestämistä sääteleviin lakeihin ja niiden tarkoitus on turvata sekä osallistujia että tapahtuman järjestäjää (Eventilla 2021). Koska luvat vaaditaan tapahtuman järjestämiseksi, on ensisijaisen tärkeää tehdä hakemukset ja ilmoitukset oikea-aikaisesti ja täyttää ne tarkasti.



Kuva 5: Tapahtuman lupien ja ilmoitusten aikajana

### 4.1 Yleiset luvat ja ilmoitukset ja turvallisuus

Ulkoilmatapahtumiin tarvitaan poikkeuksetta maanomistajan tai -vuokraajan lupa. Turun kaupungin puistoissa järjestettäviin tapahtumiin, jollainen Kesärauha on, lupa haetaan kaupunkiympäristöalan tonttipalvelusta sähköisellä lomakkeella tai paperisella ilmoituksella. Luvan

keskimääräinen käsittelyaika on neljä viikkoa (Turun kaupunki 2023b). Mikäli tapahtumaa halutaan mainostaa esimerkiksi kadunvarsimainoksilla, tarvitaan tähänkin maankäyttölupa.

Ilmoitus yleisötilaisuudesta tulee tehdä kirjallisena paikalliselle viranomaiselle, eli Kesärauhan tapauksessa Lounais-Suomen poliisilaitokselle viimeistään viisi vuorokautta ennen tapahtumaa, mutta ilmoitus suositellaan tehtäväksi 30 vuorokautta aiemmin ilmoitusten käsittelyn ruuhkautumisen välttämiseksi. Ilmoitus tehdään kaikista tapahtumista, jotka edellyttävät toimia järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi tai sivullisille ja ympäristölle aiheutuvan haitan estämiseksi (Turun kaupunki 2023c). Tapahtuman turvallisuus- ja pelastussuunnitelma on liitettävä ilmoitukseen yleisötilaisuudesta. Pelastussuunnitelman osuus vaaditaan tapahtumiin, joihin osallistuu samanaikaisesti yli 200 henkilöä tai jotka ovat muuten riskialttiita. Ensiapusuunnitelma on tehtävä, mikäli tapahtumassa on samanaikaisesti paikalla yli 2000 osallistujaa. Ensiapusuunnitelma lähetetään tapahtumapaikkakunnan pelastuslaitokselle, eli Kesärauhan tapauksessa Varsinais-Suomen pelastuslaitokselle (Turun kaupunki 2023c)

## 4.2 Melulupa

Varsinkin musiikitapahtumista aiheutuu lähes poikkeuksetta ympäristöön häiritsevää melua. Melulupa tarvitaankin, mikäli kyseessä on suuri ulkona järjestettävä yleisötapahtuma tai äänen-toistolaitteita käytetään kello 22 jälkeen (Turun kaupunki 2023c). Kaupungin suorittaman meluntorjunnan tavoitteena on minimoida melun aiheuttamat haitat ja tarjota terveellinen ja viihtyisä elinympäristö (Turun kaupunki 2023d). Tilapäisistä melua aiheuttavista tapahtumista tehtävästä meluilmoituksesta säädetään myös ympäristönsuojelulaissa (Ympäristönsuojelulaki 527/2014 118§). Melulupaa on haettava viimeistään 30 vuorokautta ennen tapahtumaa. Melusta on kannattavaa ilmoittaa myös ympäröivien alueiden asukkaille mahdollisimman nopeasti meluluvan myöntämisen jälkeen tai jopa aiemmin.

Meluluvassa ilmoitetaan tapahtumalle sallitut soittoajat sekä desibelimäärät, sekä määritellään melunmittaussuunnitelma, jolla desibelimääriä tarkkaillaan. Melun määrää tulee seurata meluluvassa määritellyissä melunmittauspaikoissa, eikä se saa ylittää sallittuja desibelirajoja (Turun kaupunki 2023a). Melurajat vaihtelevat suurestikin eri kaupunkien ja kaupunkien sisäisesti alueiden välillä. Helsingin kaupunki sallii musiikin soittamisen lähes poikkeuksetta vain puoleen yöhön saakka, kun Turussa musiikkia saa soittaa tietyin ehdoin kahteen asti yöllä (Tsokkinen 2022). Tsokkinen (2022) mukaan DBTL-festivaalilla 2022 kaupungin sallima desibelimäärä on aiheuttanut harmitusta lähitalojen asukkaissa. Kyseisellä festivaalilla oli käytössä samat

desibelirajat, kuin Kesärauhassakin, eli kello 22:00 saakka 70dB, kello 00:00 saakka 65 dB sekä kello 1:00 saakka 60 dB (Turun kaupunki 2023a & Tsokkinen 2022).

Helsingissä järjestettävissä musiikkitapahtumissa soitto saa jatkua vain kello 00:00 saakka. Helsingin kaupungin ympäristökeskus perustelee linjaustaan tavoitteella pitää Helsinki hauskana ja tapahtumarikkaana kaupunkina, jossa ihmiset voivat kuitenkin hauskanpidon lisäksi myös nukkua. Ympäristökeskuksen päätökseen ollaan pääosin tyytyväisiä, mutta Helsingissä aikaisemmin järjestetty Weekend-festival päättyi siirtämään festivaalinsa Espoon Vermoon soittoaikarajoitteiden vuoksi. (MTV Viihde 2015.) Helsingin soittoaikarajoituksiin on tyrmistynyt myös Tuska-festivaalin festivaalijohtaja Eeka Mäkynen. Helsingin kaupungin ympäristötiedotteessa vuonna 2015 kerrotaan, että valituksia festivaaleilta on tullut vain kolme, joka kieli kaupungin mukaan tyytyväisyydestä. Mäkynen näkemys asiasta on, että valituksia ei ole tehty, sillä niiden tekeminen on kallista ja aikaavievää. Turussa valituksia sen sijaan ei ole tehty. (Kaunisto 2015).

Festivaalien melutiedotteiden käsittelyssä on noussut esille myös ilmiö, jossa asukkaiden on mahdollista jättää oma mielipiteensä tai parannusehdotuksensa tapahtumalle ennen meluilmotuspäätöksen tekemistä. Kuulemisella tavoitellaan asukkaille aiheutuvan haitan minimointia ja tarjotaan mahdollisuutta vaikuttaa. Vaikuttamismahdollisuutta tarjoavat vuonna 2023 esimerkiksi Weekend-festival sekä Tapiola-festivaali. Espoon kaupunki sai vuonna 2022 ympäristötarkastaja Eero Lahtelan mukaan Tapiola-Festivaalista yli 30 yhteydenottoa melun vuoksi, jonka seurauksena vaikuttamismahdollisuuden tarjoaminen on annettu. Melun lisäksi Weekend-festival tarjoaa asianomaisille mahdollisuuden vaikuttaa myös tapahtuman jätehuoltoon. (Espoon kaupunki 2023 & Tuominen-Halomo 2023.)

Meluilmoituksen ja melunmittaus suunnitelman noudattamista seuraa kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen ja sen rikkomisesta seuraa rangaistus. Flow-festivaalia syytettiin vuosien 2017 ja 2018 festivaalien aikana tapahtuneista desibelirajarikkomuksista. Syytteet kuitenkin hylättiin, sillä rikkomusta ei kyetty todistamaan. (Kirsi 2020.)

### **4.3 Muut luvat ja ilmoitukset**

Yleisön turvallisuuteen liittyvien lupien lisäksi tapahtumaa järjestäessä tarvitaan ympäristön hyvinvointiin, liikenteen sujuvuuteen, anniskeluun sekä tekijänoikeuksiin liittyviä lupia.

Ympäristön kannalta yksi merkittävimmistä luvista on jätehuoltosuunnitelma, joka on laadittava yli 1000 osallistujan tapahtumiin. Jätehuoltosuunnitelma toimitetaan kaupungin ympäristönsuojelulle viimeistään kaksi viikkoa ennen tapahtumaa ja siinä on kerrottava tapahtuma-alueelle sijoitettavien jäteastioiden määrät, laadut sekä arvio tapahtuman aikana syntyvästä jätteestä. Tapahtuman järjestäjä on vastuussa tapahtuma-alueen jätehuollosta ja jätteiden lajittelusta, mikä Kesärauhassa korostuu kestävän kehityksen arvosteemassa, jonka lisäksi järjestäjän vastuulla on alueen siivoaminen tapahtuman päätyttyä. Jätehuoltomääräysten mukaan sekajätteen lisäksi on hyötyjäte kerättävä erikseen ja kierrätettävä myös yleisötilaisuuksissa. Jätehuoltosuunnitelmaan liittyy myös alueen käymälämäärät ja niiden sijoittelu eri puolille aluetta. (Turun kaupunki 2023f.)

Liikennejärjestelyistä ja liikenteen rajoittamistoimista, joita esimerkiksi katujen sulkeminen edellyttää, tulee ilmoittaa Turun kaupunkiseudun liikennekeskukselle ja katualueen poikkeavaan käyttöön, kuten käyttöön festivaalialueena on hankittava maankäyttölupa. Lisäksi erityisiä liikennejärjestelyitä vaativista tapahtumista, jollainen Kesärauha on, on ilmoitettava yleisötapahtumailmoituksessa. (Turun kaupunki 2023g.)

## 5 TUTKIMUSMENETELMÄT

Toteutin opinnäytetyöni tutkimusosion tapaustutkimuksena. Tapaustutkimuksen tarkoituksena on tutkia yksittäistä tapausta, tilannetta tai ilmiötä tai tapahtumaa käyttämällä eri menetelmillä hankittua tietoa. Tapaustutkimukselle olennaista on erilaisista tiedonkeruu- ja analyysitavoista muodostuva kokonaisuus. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006.) Tapaustutkimus pyrkii saamaan tutkimuskohteesta mahdollisimman monipuolisen kuvan tutustumalla siihen monipuolisesti yhdistelemällä erilaisia aineistoja (Vuori 2023).

Työni alkoi tietopohjan keräämisellä, etsien aiheesta kirjallisuutta, aiempia tutkimuksia, podcasteja sekä tutustumalla opinnäytetyöni tilaajaan. Lisäksi pohdin haastattelukysymysten asetelua ja haastattelurunkoja eri ryhmille ja pohdin sopivia haastateltavia, joihin otin yhteyttä. Lisäksi loin kyselyrunгон alueen asukkaille. Työ eteni haastatteluilla ja naapurikyselyllä, joka oli auki lähes koko kesäkuun ajan sekä heinäkuun alun. Pääsin heinäkuun alussa tarkastelemaan kyselyn lopullisia tuloksia ja käsittelemään haastattelunauhoitteita litteroimalla ne.

Noudatin kaikissa ihmistä koskevissa tutkimusosioissa tutkimuksen eettisiä periaatteita. Tutkimuksen eettisten periaatteiden mukaisesti tutkijan tulee kunnioittaa tutkittavien henkilöiden ihmisarvoa sekä itsemääräämisoikeutta, eikä tutkimuksesta saa aiheutua tutkittavana oleville ihmisille, yhteisöille tai muille tutkimuskohteille haittaa tai vahinkoa. Tutkimusetiikkaa ylläpitämällä varmistetaan ihmisten luottamus tutkijoihin, ja tämä luottamus saadaan säilymään vain tutkittavien ihmisarvoa ja oikeuksia kunnioittamalla. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2019.)

### 5.1 Haastattelut ja benchmarking

Toteutin osana opinnäytetyötä varten tarvittavaa tiedonhankintaa haastatteluiden muodossa. Haastattelin festivaalin naapuriyrityksiä, Kesärauhan naapuriyhteistyöstä vastaavaa toimistotuottajaa sekä muiden kaupunkifestivaalien edustajia. Lisäksi haastattelin kaupungin tapahtumakoordinaattoria Kimmo Hyyppää kartoittaakseni kaupungin näkökulmia tapahtumien osalta.

Kaikki haastattelut toteutettiin puolistrukturoituina haastatteluina, eli Hirsjärven ja Hurmeen (2022) mukaan teemahaastatteluina teams- tai zoom-videoyhteyden kautta. Puolistrukturoidussa haastattelussa kaikille haastateltaville esitetään samat tai lähes samat kysymykset, joihin ei ole annettu valmiita vastausvaihtoehtoja, niiden järjestys voi muuttua, niitä voi jäädä kysymättä tai tulla haastattelun aikana lisää. Puolistrukturoidun haastattelun ominaisuus onkin, että jokin aspekti haastattelusta on lyöty lukkoon, mutta ei kaikkia. (Hirsjärvi & Hurme 2022.)

Mukautin haastattelukysymykset haastateltavan roolin mukaan, jotta saisin mahdollisimman vertailukelpoista tietoa esimerkiksi muiden festivaalien naapuriyhteistyön tilanteesta. Haastattelujen kesto oli noin 15–40 minuuttia riippuen haastateltavasta. Osalla haastateltavista kysymyksiä oli enemmän. Tutkimukseni lähtökohta oli osallistumisen vapaaehtoisuus ja avoimuus. Kerroin jo haastattelupyyntöjen yhteydessä, mihin tarkoitukseen haastattelu tehdään ja tarjosin kysymykset nähtäväksi ennen päätöstä haastatteluun osallistumisesta. En myöskään säilytä haastattelutallenteita tai niiden litterointeja kauempaa, kuin työn kannalta on tarpeellista.

Haastattelukysymysten valintaa vaikeutti opinnäytetyön melko kapea aiheajaus. Kysymysten lähtökohtana oli rakentaa haastattelut naapuriyhteistyön kannalta merkittävien teemojen ympärille, kuten viestintään ja tiedottamiseen, tapahtuman sijaintiin ja haastateltavien saamaan palautteeseen ja kokemuksiin.

Haastattelin Helsingin Suvilahdessa järjestettävän Tuska-festivaalin tuotantoassistentti Pinja Peltoluhtaa tarkoitukseni kerätä aineistoa vertaisarvioinnin, eli benchmarkingin avulla. Pysin vertaisarvioinnilla selvittämään, miten muut kaupunkifestivaalit toteuttavat naapuriviestintää ja miten festivaalinaapurit suhtautuvat tapahtumaan muilla alueilla. Valitsin vertaisarvioitavaksi Tuska-festivaalin sen keskeisen kaupunkisijainnin vuoksi, sekä sen vuoksi, että festivaali järjestetään yhtä lailla kehittyvällä alueella. Peltoluhta toimi vuoden 2023 festivaalilla Suvilahden vuokralaisorganisaatioiden akkreditoitumisessa ja linkkinä näihin tahoihin.

Kaupungin edustajan, tapahtumakoordinaattori Kimmo Hyypän, haastattelun taustalla oli selvittää kaupungin kantaa tapahtumiin kaupunkialueella ja linnanpuistoon tapahtumapaikkana, sekä kaupungille suoraan tulevan palautteen määrää kaupunkifestivaaleista.

Naapuriyryksiltä selvitin kokemuksia ja näkemyksiä festivaalin vaikutuksista toimintaan alueella ja festivaaliajan vaatimiin toimenpiteisiin yrityksiltä toiminnan sujumuuden varmistamiseksi. Lisäksi kysyin naapuriyryksien saamista asiakaspalautteista sekä henkilökunnan kokemuksista festivaalinaapurina.

Haastateltavia oli kattavasta kartoituksesta huolimatta haastavaa löytää, mikä varmasti osaltaan johtuu kesäloma-ajasta sekä varsinkin festivaalikaudella muiden festivaalien järjestämiskii-reistä. Lähestyin haastateltavia sähköpostitse. Kahdeksasta muusta festivaalista, joille lähetin tiedustelun haastattelumahdollisuudesta, vain kaksi vastasi ja vain Tuskan kanssa sain haastattelun sopimaan. Naapuriyryksistä lähestyin kuutta, joista kaksi suostui haastatteluun.



## 5.2 Kysely

Toteutin lähialueen asukkaille naapurikyselyn, jota levitettiin Kesärauhan jakaman melutiedotteen mukana joko talojen postilaatikoihin tai rappukäytävien oviin. Melutiedote jaettiin vaikutusalueen asukkaille viikolla 22, eli kesäkuun alussa. 5.7. mennessä kyselyn oli avannut 267 henkilöä ja vastauksia oli kertynyt 42. Kyselyyn vastaaminen oli asukkaille täysin vapaaehtoista ja anonyymia.

Kyselyn alkutekstissä kerrotaan kyselyn tarkoitus ja kerrotaan sen anonyymiydestä. Osallistuminen haastatteluihin ja kyselyyn vastaaminen on ollut osallistujille vapaaehtoista. Kyselyssä ei käytetty henkilötietoja, joista vastaajan voisi tunnistaa, eikä tällaisten tietojen käsittelylle olisi tutkimuksen kannalta perustetta.

Kyselyssä käytän osassa kysymyksiä menetelmänä tyytyväisyyttä mittaavaa NPS:ää, eli Net Promoter Scorea, joka käyttää 10-portaista asteikkoa määrittämään arvostelijat, passiiviset sekä suosittelijat. NPS jakaa vastaajat kolmeen luokkaan, joista 0-6 tarkoittaa arvostelijoita, 7-8 passiivisia ja 9-10 suosittelijoita. NPS-mittausta käytetään yleisimmin asiakastyytyväisyyden mittarina. (Vainikainen 2023.) Kyselyn tuloksissa arvostelijoiden osuus on merkitty punaisella, passiivisten keltaisella ja suosittelijoiden vihreällä.

Pyrin muotoilemaan kyselyn rungon siten, että se olisi asukkaille mahdollisimman helposti lähestyttävä riippumatta siitä, onko asukkaalla omakohtaista kokemusta festivaalista lähialueella. Kyselyn tarkoituksena oli kartoittaa, miten asukkaat suhtautuvat festivaaliin ja mitkä asiat naapureita eniten pelottavat tai ärsyttävät festivaalissa, sekä miten festivaali voisi parantaa kommunikaatiota alueen asukkaiden kanssa.

Kartoitin kysymyksen alussa vastaajan perustiedot, eli iän, sukupuolen sekä sen, onko vastaaja asunut alueella aiempina festivaalivuosina. Näin sain luotua vastaajaprofiilin, josta ei kuitenkaan voi selvittää vastaajan henkilöllisyyttä, mutta vastaajia eri ryhmistä voi vertailla toisiinsa. Tämän jälkeen kysely jakautui kahteen ryhmään; niihin, jotka ovat asuneet alueella aiemmin sekä niihin, jotka eivät. Kaikilta vastaajilta kysyttiin saman tyylinen kysymys festivaalin vaikuttavuudesta alueeseen, mutta sen asettelu oli hieman erilainen riippuen siitä, onko vastaaja asunut alueella aiemmin vai ei. Kysyin myös kärkeä, mikä festivaalissa ärsyttää tai pelottaa, sekä selvitin vastaajien kokemuksia festivaalin viestinnästä alueen asukkaille.

Seurasin kyselyn vastaajamääriä kesäkuun aikana. Kyselyyn vastasi heti melutiedotteen saatuaan noin kymmenen ihmistä, mutta selvästi suurin vastausrypäs tuli festivaalin aikana tai heti sen jälkeen. Ennen festivaalia vastauksia oli kertynyt 18, kun kyselyn sulkeutuessa vastauksia oli 42.



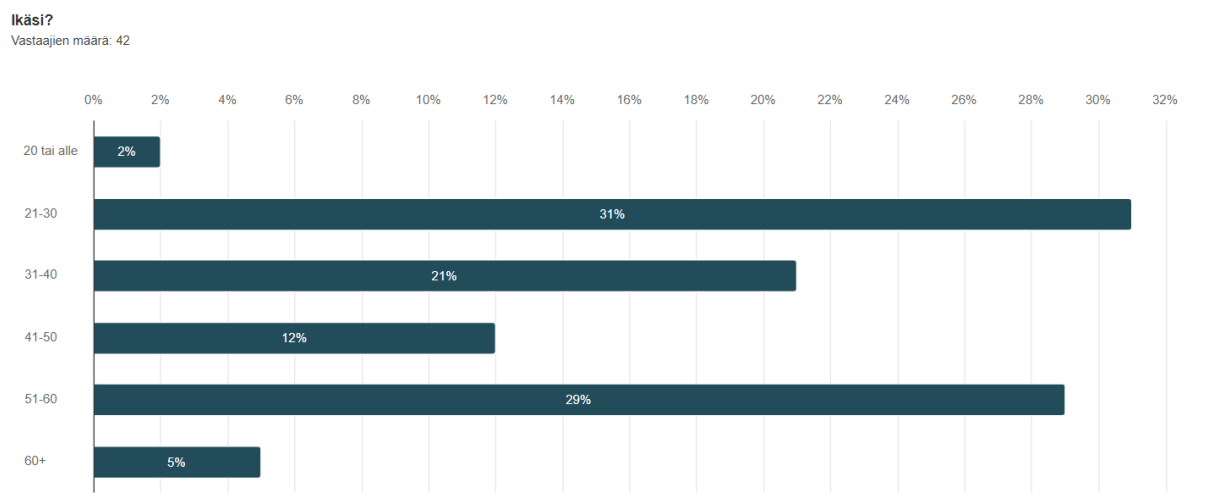
Kuva 6: Opinnäytetyön vaiheet

## 6 ANALYYSI

### 6.1 Kyselyn tulokset

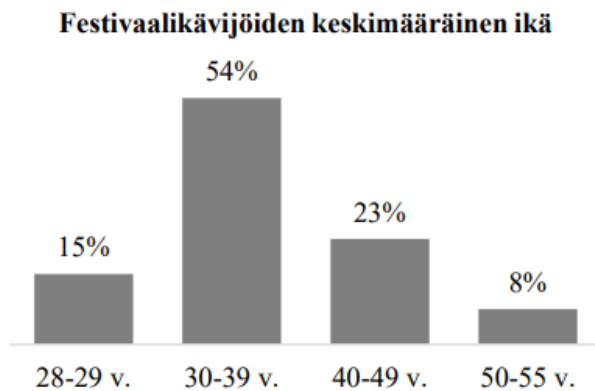
Käytän vastaajista anonyymiteetin säilyttämiseksi vastaajakoodeja (V1 = Vastaja 1, V2 = Vastaja 2...)

Vastaajien keskuudessa korostuu kaksi ikäryhmää, 21-30 -vuotiaat sekä 51-60 -vuotiaat, joiden osuus vastanneista on yhteensä 60%. Kolmen pienimmän ja kolmen suurimman ikäluokan keskinäinen jakauma on kuitenkin melko tasainen, alle 40-vuotiaiden osuuden ollessa 54% ja yli 40-vuotiaiden osuuden ollessa 46%.



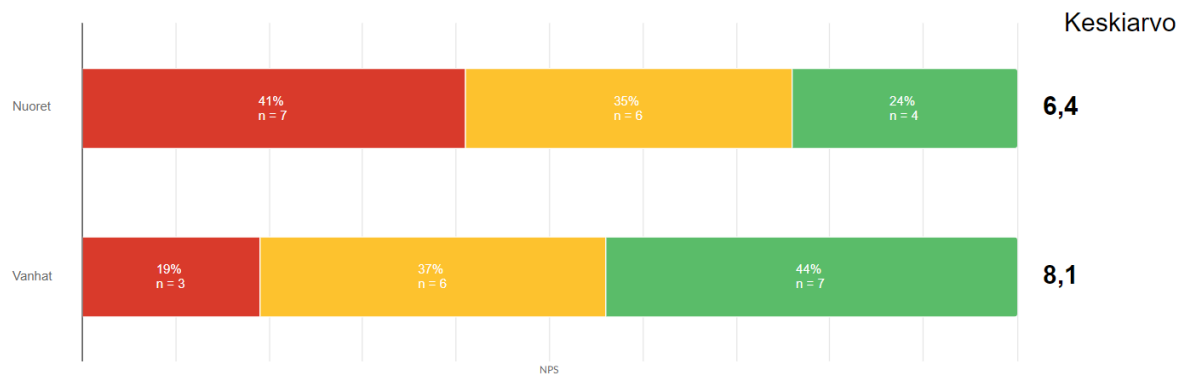
Kuva 7: Kyselyyn vastanneiden ikäjakauma

Kolmea kyselyn nuorinta ikäluokkaa verrattaessa kolmeen vanhimpaan ikäluokkaan, voidaan huomata, että nuoret ikäluokat suhtautuvat festivaalin aiheuttamiin haittoihin kriittisemmin. Kun yli 41-vuotiaiden ikäluokkien keskuudessa festivaalista nähdään olevan enemmän hyötyä, kuin haittaa, nuorista ikäluokista 41% pitää festivaalia alueelle enemmän haitallisena, kuin hyödyllisenä. Avoimiin kenttiin jätettyjen vastausten perusteella vanhat ikäluokat tunnistavat festivaalin hyödyt alueelle ja alueen yrityksille nuoria paremmin. Ilmiö on erikoinen, sillä vuonna 2023 Maarit Kinnusen ja Mervi Luonilan toteuttaman toimialabarometrin (2023a) mukaan festivaalikävijöistä 69% on alle 40-vuotiaita.



Kuva 8: Festivaalikävijöiden ikäjakauma toimialabarometrin (2021) mukaan.

Uskotko Kesärauha-festivaalista olevan hyötyä asuinalueelle?  
Vastaajien määrä: 33



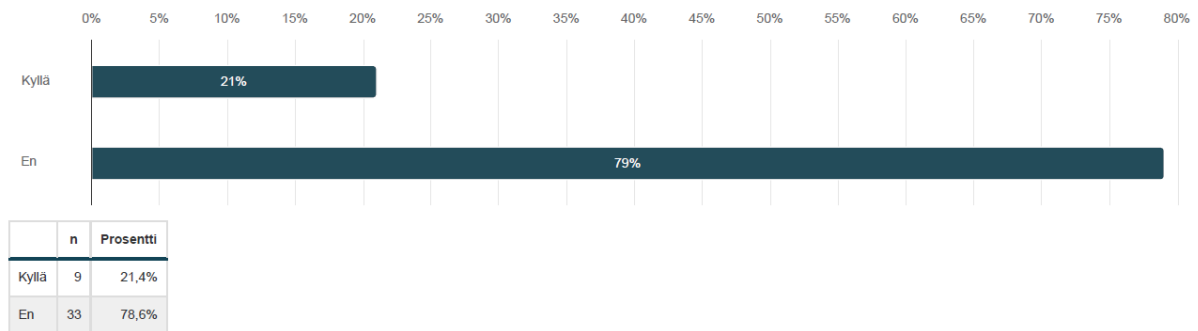
Kuva 9: Asukkaiden arvio Kesärauha-festivaalin hyödyistä alueelle

Alueella aiemmin asuneiden ja vasta viimeisen vuoden aikana alueelle muuttaneiden välisessä vertailussa, sekä pienten ja suurien ikäluokkien vertailussa käytin työkaluna NPS-mittausta, jossa palkin punainen osa kuvaa arvostelijoita, keltainen passiivisia ja vihreä osa suosittelijoita, eli tämän kyselyn tutkimuskohteeseen tyytyväisiä.

Kesärauhan naapurikyselyn vastaajista 21% eli 9 vastaajaa on asunut alueella aiempinakin vuosina, kun festivaali on järjestetty Linnanpuistossa. 79% eli 33 vastaajaa on muuttanut alueelle viimeisen vuoden aikana. 33% vastaajista on osallistunut festivaalille niiden vuosien aikana, kun Kesärauha on järjestetty Linnanpuistossa.

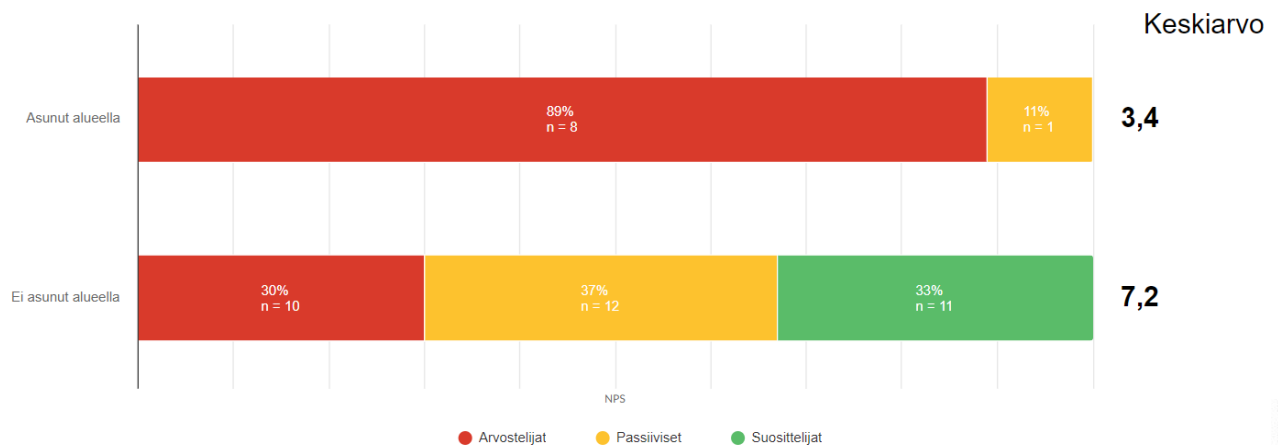
Oletko asunut alueella aiempina vuosina, kun Kesärauha on järjestetty Linnanpuistossa?

Vastaajien määrä: 42



Kuva 10: Aiempina vuosina Linnanpuistossa asuneiden osuus.

Aiempien vuosien aikana alueella asuneiden ja vuoden sisällä alueelle muuttaneiden välillä on huomattava ero siinä, miten asukkaat kokevat festivaalin vaikuttavan alueeseen. Alueella aiempina vuosina asuneista vastaajista (9 kpl) kaikki ovat sitä mieltä, että festivaalista ei ole ollut lainkaan, tai on ollut vain vähän hyötyä asuinalueelle ja vastausten keskiarvo asteikolla 1-10 on vain 3,4. Vastaajista vain 1 on kokenut festivaalista olevan edes hieman hyötyä alueelle, kun 8 vastaajaa, 89% kokee festivaalista olevan vain hieman tai ei lainkaan hyötyä.



Kuva 11: Asukkaiden kokemukset festivaalin hyödystä asuinalueelle

Alueelle vasta viimeisen vuoden aikana muuttaneet kokivat festivaalin huomattavasti positiivisempina asiana, vastausten keskiarvolla 7,2. 33% vastaajista koki festivaalista olevan paljon hyötyä alueelle ja 30% koki, että festivaalista ei ole lainkaan hyötyä alueelle.

Asukkaiden kokemuksia festivaalin hyödyistä ja haitoista kerättiin myös avoimen palautteen kautta. Avoimen kommentin on jättänyt 23 henkilöä, eli yli puolet vastaajista. Hyödyistä ja

haitoista kerättyssä vapaassa palautteessa korostuu juopuneiden festivaalikävijöiden käytös, meluhaitta sekä roskaaminen. Festivaali koetaan kuitenkin silti aluetta piristäväksi tekijäksi.

Uskon festivaalien tuovan asiakkaita alueen yrityksille - mukava saada alueelle säpinää.

Päihtyneet festivaalikävijät olivat ikävä yllätys meille aivan alueen vieressä asuville, kävijöitä löytyi yksityisiltä pihoilta, terasseilta, aitojen päällä tms. Myös erityisesti perjantainen melu oli sietämätöntä (cledos ja röyksopp erityisesti), lauantaina oli lähdettävä koiran kanssa evakkoon.

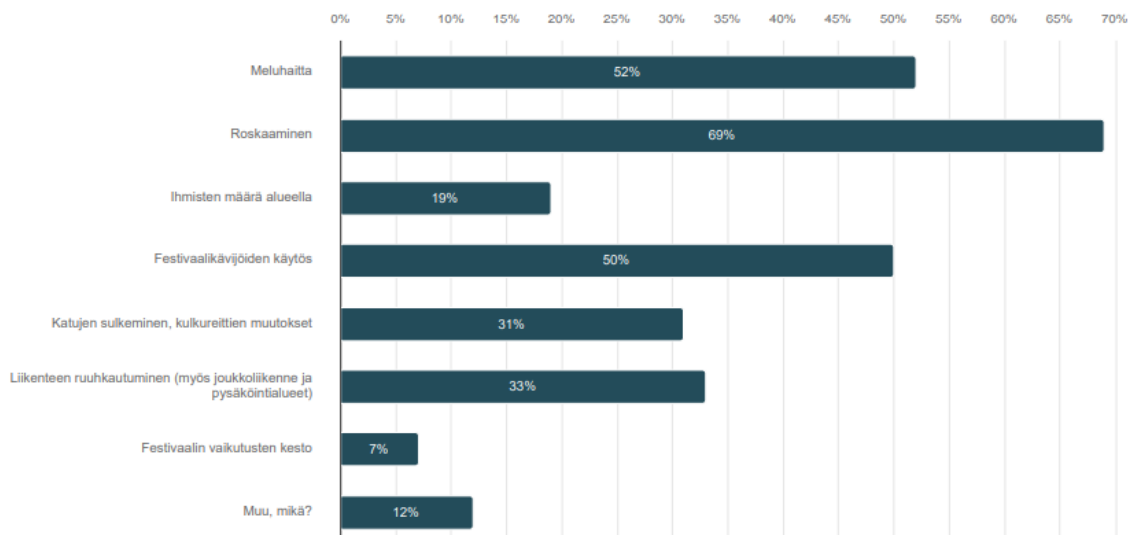
Meteli hermostutti alueen lemmikkejä, ulkoilu tuli ajoittaa hiljaisempien esiintyjien aikaan.

Haitoista huolimatta kannatan Kesärauhan järjestämistä myös jatkossa (V1 2023).

Ilahduttavan useassa vastauksessa mainitaan festivaalin tuoma hyöty alueen yrityksille ja elävöitymiselle, jonka on maininnut kymmenen vastaajaa. Vastaajat tunnistavat hyvin tapahtuman tuomat hyödyt alueen elinvoimalle, yrityksille ja tunnettuudelle ja myös useissa haittoja mainitsevilla palautteissa todetaan, että tapahtuman järjestämistä pidetään loppujen lopuksi hyvänä asiana. V2 toteaa suurimpina hyötyinä ”Sataman alueen houkuttavuus asuin- ja yritysalueena. Kulttuurin tuominen ja lisääminen alueella” ja tiivistää vastaukseensa hyvin muidenkin vastaajien löytämät hyödyt. Muutama vastaaja on löytänyt festivaalista naapurissa myös henkilökohtaista hyötyä, mainiten lyhyen matkan festareille ja hyvän musiikin kuulumisen kotiin.

#### Eniten festivaalialueen läheisyydessä ärsyttää tai pelottaa

Vastaajien määrä: 42 , valittujen vastausten lukumäärä: 115



Kuva 12: Eniten festivaalialueen läheisyydessä ärsyttää tai pelottaa

	n	Prosentti
Meluhaitta	22	52,4%
Roskaaminen	29	69,0%
Ihmisten määrä alueella	8	19,0%
Festivaalikävijöiden käytös	21	50,0%
Katujen sulkeminen, kulkureittien muutokset	13	31,0%
Liikenteen ruuhkautuminen (myös joukkoliikenne ja pysäköintialueet)	14	33,3%
Festivaalin vaikutusten kesto	3	7,1%
Muu, mikä?	5	11,9%

Kuva 13: Eniten festivaalialueen läheisyydessä ärsyttää tai pelottaa

Avoimet palautteet vastaavat hyvin myös vastaajien rastittamia pelon aiheita. Suurimmaksi ärsytyksen aiheeksi nousi roskaaminen, jonka valitsi 69% vastaajista (29 henkilöä). Toiseksi eniten asukkaita häiritsee meluhaitta, jonka on valinnut 52,4% vastaajista (22 henkilöä) ja vain pienellä kaulalla kolmanneksi eniten häiritsevänä pidetään festivaalikävijöiden käytöstä, jonka on valinnut 50% vastaajista (21 henkilöä). Roskaaminen nousee aiheesta tehdyissä tutkimuksissa esille toistuvasti yhtenä suurimmista ärsytystekijöistä ja myös tapahtumakävijät toivovat, että tapahtumien tulisi olla mahdollisimman vähän ympäristöä kuormittavia (Yle Häme 2013). Meluhaittojen suuri osuus vastauksista oli hyvinkin odotettavissa, sillä festivaalialueelta kuuluva ääni on yksi erottuvimmista ja helpoiten huomattavista haittavaikutuksista.

Katujen sulkeminen ja kulkureittien muutokset ärsyttää tai pelottaa 31% vastaajista (13 henkilöä) ja liikenteen ruuhkautuminen 33% vastaajista (14 henkilöä). Alueen sisälle jäävien katujen sulkeminen vaikuttaa kulkureittien muuttumisen lisäksi alueella pysäköintiin ja julkiseen liikenteeseen, mikä on noin kolmasosalle vastaajista huomionarvoinen ärsytystekijä. Liikenteeseen vaikuttavat tekijät eivät siis ole asukkaiden mielestä niin suuri paha, mutta silti huomioiden arvoisen.

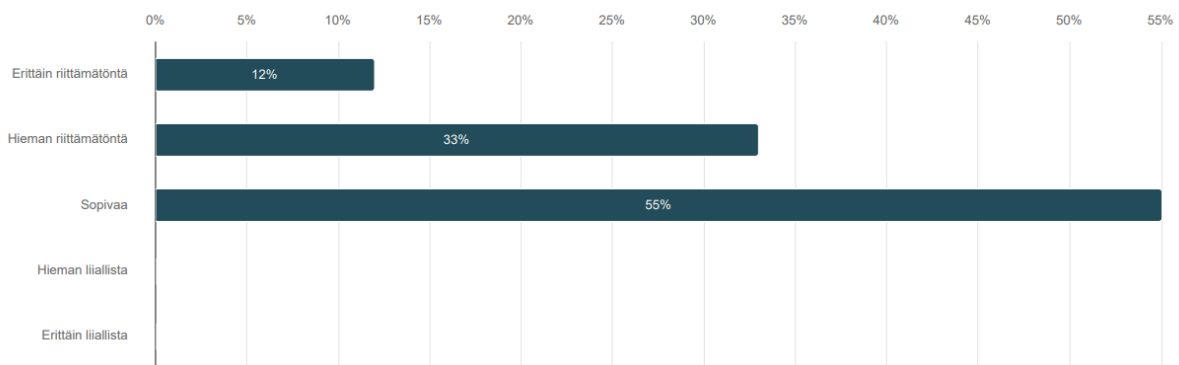
Ärsytyksen kohteita ja tapahtuman aiheuttamia haittoja kuitenkin pehmentää tieto siitä, että festivaalin vaikutusten kesto ärsyttää vain 7,1% (3 henkilöä) vastaajista, mikä kieli siitä, että tapahtuman rakennus-, tapahtuma- ja purku-aika on ympäröivien asukkaiden mielestä tarpeeksi tiivis.

Festivaalialueen läheisyydessä ärsyttävistä tai pelottavista asioista oli mahdollista kertoa myös avoimeen kenttään. Vapaita vastauksia tuli viisi kappaletta, joista kaksi kertoi, että festivaalin läheisyydessä ei ärsytä tai pelota mitään. Yksi vastaaja kokee, että järjestyshäiriöiden valvontaa tulisi tehdä laajemmalla alueella, kuin vain festivaalin aitojen sisällä. Yksi vastaaja oli myös huolissaan linnan rakenteiden kestävydestä, kun sen läheisyydessä soitetaan musiikkia.

Festivaalin tulisikin siis jatkossa mahdollisesti kiinnittää entistä paremmin huomiota festivaalialueen välittömässä läheisyydessä tapahtuvaan roskaamiseen sekä järjestyshäiriöiden valvontaan.

#### Tiedottaminen on festivaalin osalta ollut

Vastaajien määrä: 42



Kuva 14: Festivaalin tiedottaminen

Kyselyn vastaajista 55% kokee, että festivaalin tiedottaminen naapureita kohtaan on ollut sopivaa. Kuitenkin 45% kokee, että tiedottaminen on ollut hieman riittämätöntä tai erittäin riittämätöntä. Vastaukset puhuvat siis sen puolesta, että festivaalin tiedottamisen naapureille tulisi olla aktiivisempaa. Kyselyssä selvitin myös, mitä festivaalin tiedottamiselta kaivattaisi lisää. Kysymykseen tulleiden vastausten perusteella osasta taloja alaoveen jätetty tiedote oli revitty pois, jolloin tieto ei ollut saavuttanut kaikkia asukkaita.

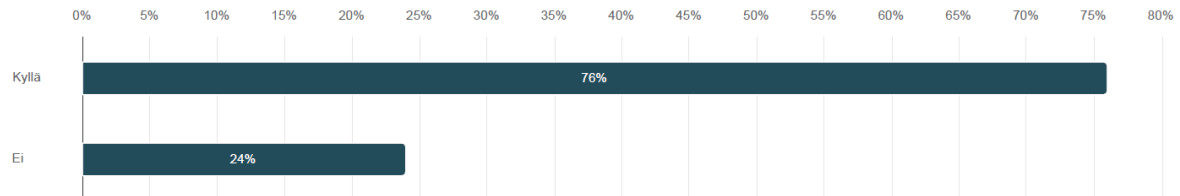
Asuntokohtaiset tiedotteet, sillä oman rappuni alaoven ilmoitus oli ilmeisesti revitty pois, joten en ole nähnyt sitä ollenkaan (V3 2023).



Vastauksista käy ilmi, että osa asukkaista toivoisi tiedottamista festivaalilta aiemmin, varsinkin melua sekä liikennevaikutuksia koskien. 24% vastaajista kokee, että tiedottaminen ei ole tullut tarpeeksi ajoissa. Vastauksiin vaikuttaa kuitenkin todennäköisesti tavoittamatta jääneiden taloyhtiöiden edustajat, joille melutiedotusta ei ole saatu tehtyä oikea-aikaisesti.

Onko tieto mielestäsi tullut tarpeeksi ajoissa?

Vastaajien määrä: 42



Kuva 15: Onko tieto tullut mielestäsi tarpeeksi ajoissa?

Muutamassa vastauksessa peräänkuulutetaan myös melulippuja, joiden perään tiedustelee lomakkeella kolme vastaajaa. Melulippujen mahdollisuudesta kaivataan enemmän tietoa, sillä vastauksissa on suurimmaksi osaksi asiallinen, mutta kysyvä sävy. Festivaalin viestinnälle esitetään myös toive yleisön kulkureittien ohjauskylteistä, sillä festivaalikävijöitä on kulkenut yksityisalueiden läpi.

Kyselyssä ei selvitetty, kuinka kaukana vastaaja asuu festivaalialueesta, mutta muutama vastaaja on sen kertonut, lähinnä yhteydessä, jossa vastaaja asuu erittäin lähellä festivaalialuetta tai tiettyä lavaa. Useassa vastauksessa kehuaan festivaalin aikaista viestintää, joten oletettavaa on, että kyseessä on Mäkisen haastattelussa mainitsema talo, jonka viestintää ei oltu osattu huomioida oikea-aikaisesti. Talossa on oltu suurimmaksi osaksi tyytyväisiä siihen, miten viestintää on hoidettu ja ongelmatilanne hoidettu nopeasti festivaalin aikana.

Talomme on noussut viime kesänä alueen välittömään läheisyyteen ja tästä syystä mahdollisista meluhaitoista ei juurikaan meille osattu etukäteen antaa riittävää varoitusta. Yhteistyö festivaalien järjestäjän kanssa oli kuitenkin festivaalien aikaan hyvin toimivaa, nopeasti reagoivaa ja rakentavaa - yhteistyöstä oltiin talossamme kiitollisia (V1 2023).

Kyselyn vastaajilla on pääosin asiallinen ja rakentava tyyli vastauksissaan, mutta ärsyyntyneiltä naapureilta ei kuitenkaan välttytty. Kaikkein negatiivisävytteisin palaute on tullut festivaalin aikana, mikä ei ole yllättävää. Festivaalin aikana ja kaikkien sen aiheuttamien ärsytyksen aiheiden ollessa ajankohtaisia, vastaajan ollessa ärtyneessä tilassa, vaikuttaa se myös vastausten

laatuun. Anonyymi palautelomake voidaan myös kokea helppona tapana purkaa tunteita niiden ollessa vahvimmillaan.

Kesärauha järjestetään jatkuvasti muuttuvassa ympäristössä, joten on tärkeää huomioida uudet asuintalot jatkossa asukasviestintää tehdessä. Asuntokohtaisen viestinnän parantamiseksi ratkaisu voisi olla ympäröivien talojen taloyhtiöiden kontaktoiminen. Näin tiedotteita ei tarvitsisi jättää rappukäytävien oviin, vaan ne saataisi jaettua jokaiseen asuntoon ja näin varmistettaisi, että tiedottaminen tavoittaisi jokaisen, jota se koskettaa. Naapureiden tyytyväisyys on edellytys sille, että festivaali saadaan järjestää Linnanpuiston kauniissa puitteissa jatkossakin, joten naapureiden tyytyväisyyden eteen tehtävä työ on kannattavaa.

## 6.2 Ympäröivät yritykset

Linnanpuiston ympäristössä on lukuisia yrityksiä, joiden toimintaan Kesärauha vaikuttaa. Haastattelin tanssistudio Flaman Anna Ketopaikkaa ja Infinityn Jussi Juvaa tarkoituksena kertoittaa, miten naapuriyhteistyötä yritysten kanssa voitaisi parantaa.

Tanssistudio Flama on vuonna 2017 perustettu tanssiyhteisö, jolla on kaksi toimipaikkaa Turussa. Tanssituntien lisäksi Flama vuokraa tilojaan yksityistilaisuuksiin, järjestää polttaritunteja ja järjestää tanssiesityksiä. Flamalla on noin kaksikymmentä työntekijää ja toiminta tapahtuu pääosin tanssistudion tiloissa, jonne asiakkaat tulevat (Ketopaikka 2023). Anna Ketopaikka on tanssistudio Flaman perustaja ja tanssinopettaja yli kymmenen vuoden kokemuksella. Flaman hän on perustanut palavasta halusta tanssiin ja liikkeeseen (Tanssistudio Flama 2023).

Infinity on teolliseen muotoiluun ja liiketoiminnan strategiseen suunnitteluun keskittynyt yritys, joka on perustettu vuonna 2003. Linnankadulla Infinity on toiminut vuodesta 2018 saakka. Infinityn toiminta ei ole niinkään paikkaan sidottu, vaan asiakastapaamisia ja työtehtäviä pystyy hoitamaan myös etänä, mikä on koronapandemian jälkeen yleistynyt huomattavasti (Juva 2023). Infinity on saavuttanut kansainvälistä kunniaa ja pitää ylpeydenaiheenaan vankkaa UX-osaamista (Finder 2023).

Haastattelujen perusteella yrityksille suurin haaste festivaalin läheisyydessä on parkkipaikkojen puute tapahtuman aikana. Ketopaikka (2023) kertoo, että tanssistudiolla on tavallisesti 9 asiakaspaikkaa, joista yritys maksaa, mutta jotka Kesärauhan ajaksi siirtyvät kauemmaksi studiosta, Neljännen linjan varteen. Tiedotuksesta huolimatta asiakkailta on haasteita löytää parkkipaikkaa tai kiertoreittiä, mikä johtaa tunneilta pois jäämiseen tai myöhästymisiin.

Parkkipaikkojen puutteesta mainitsee myös Juva (2023), jonka mukaan yritys vuokraa vuosittain festivaalin ajaksi satamasta autopaikan niiden paikkojen tilalle, jotka jäävät festivaalialueen sisälle ja siten pois käytöstä. Muuten festivaalin vaikutukset Infinityn toimintaan ovat vähäisiä. Ketopaikka mainitsee ongelmana myös sen, että ajoreitti tanssistudion pihalle jää festivaalin sulkemalle alueelle, jonka vuoksi esimerkiksi jäteastioiden tyhjentäminen ei ole onnistunut ja jätehuolto ei sen vuoksi ole toiminut. Ketopaikka toivoisikin, että tämä osattaisiin jatkossa huomioida paremmin.

Festivaali aiheuttaa molempien, Ketopaikan sekä Juvan mukaan taloudellista haittaa, mikä Infinitylle näkyy korvaavan autopaikan vuokrassa. Tanssistudiolle haittoja on enemmän, sillä festivaaliviikonlopuksi tilaa ei voi vuokrata eikä festivaalin aikana järjestää tunteja, mikä johtaa tulonmenetykseen. Lisäksi festivaalin, sekä sen rakennuksen aikana talon parkkipaikalle ei ole päässyt ajamaan, minkä seurauksena roska-astiat ovat ylitäytyneet. Kompensaatio aiheutuneesta haitasta festivaalilippujen muodossa onkin yrittäjän mielestä hieman riittämätön ja tanssikoulu toivoisi esimerkiksi yhteistyötä tai mahdollisuutta näkyvyyteen festivaalilla (Ketopaikka 2023).

Informaatio festivaaliin ja sen vaikutuksiin, kuten katujen sulkuaikatauluihin liittyen ympäröiville yrityksille on tullut Juvan (2023) mielestä riittävän ajoissa. Ketopaikka (2023) sen sijaan toivoisi vieläkin aikaisempaa tiedottamista, sillä tanssistudiolla varauskalenteri viikonlopuille saattaa mennä jopa kuuden kuukauden päähän. Vaikka festivaaliviikonloppu on tiedossa jo vuoden etukäteen, kaipaisi Ketopaikka tietoa rakennusaikatauluista jo aikaisemmin.

## 7 POHDINTA JA KEHITYSEHDOTUKSET

### 7.1 Pohdinta

Lähdin tutkimustyöhön melko tyhjältä pöydältä. Aiheesta ei tuntunut aluksi löytyvän tietopohjaa, sillä vaikka festivaaleja on tutkittu aiemmin runsaasti, on tutkimusta tehty eniten juuri festivaalin sisäisistä toiminnoista. Tämän vuoksi lähdemateriaali on erittäin pistemäistä. Päädyin osana tutkimusprosessia lukemaan yllättävistäkin aiheista, jotka kaikki kuitenkin linkittyivät tutkimustyöhöni. Tietopohjasta esille nousseet asiat näkyivät hyvin Kesärauhan tilanteessa ja olivat hyvin peilattavissa naapuruhteiden ylläpitämiseen.

Työn rajauksessa jouduin miettimään, kuinka laajalta alueelta haluan keskittyä naapureihin, kuinka paljon minun tulisi huomioida alueen yrityksiä ja keskityin työskentelyssä enemmän alueen asukkaiden näkökulmiin, ennakkoluuloihin ja odotuksiin, osin siitäkkin syystä, etten saanut kyllin kattavaa otantaa lähialueen yritysten edustajista.

Tavoitteenani oli luoda naapuriyhteistyön hyvien käytänteiden ohjeistus. Tuotokseni kattaa mielestäni hyvän naapuriyhteistyön kulmakivet, mutta olisi voinut olla laajempikin kokonaisuus, jopa kokonainen opas, mikäli aikaa olisi ollut enemmän. Tiedostin vähäisen aikaresurssin jo työn alussa, jonka vuoksi tein päätöksen tehdä oppaan sijasta vain ohjeistuksen.

Olisin toivonut saavani työn pohjaksi enemmän haastateltavia, mutta aikatauluhaasteet ja festivaali- ja kesälomakausi vaikeuttivat tätä huomattavasti. Sain yhteyden liian myöhään esimerkiksi Forum Marinumiin sekä Aurafestin edustajaan, joita en ehtinyt kiireisen aikataulun vuoksi haastattelemaan. Lisäksi lähetin haastattelupyynnön Nick's Food Designille, Turun Linnalle, Turku a-rakenteelle, Flow-festivaalille, Pori Jazzille sekä Sideways-festivaalille.

Haastattelukysymyksiä olisin voinut lisätä ja tarkentaa, jotta olisin saanut haastatteluista mahdollisimman paljon irti. Varsinkin, kun haastattelujen määrä jäi odotettua pienemmäksi, olisin saanut pidemmällä ja tarkemmilla haastatteluilla laajennettua aineistoani ja ehkä vastattua joihinkin kysymyksiin, joita jäin miettimään ja joissakin tapauksissa hankin tiedon muualta.

Jälkeenpäin ajateltuna olisin muotoillut osan naapurikyselyn kysymyksistä hieman toisin ja kysynyt vielä enemmän asioita. Esimerkiksi kysymyksen ”Oletko kokenut Kesärauha-festivaalista olevan hyötyä alueelle” vaihtaisin muotoon ”Koetko Kesärauha-festivaalista olevan hyötyä alueelle”. Lisäksi olisin halunnut kysyä vastaajilta, mitä festivaali voisi tehdä, jotta

tapahtuma vaikuttaisi asumismukavuuteen mahdollisimman vähän. Olin kyselyn vastaajamäärään sekä tuloksiin kuitenkin tyytyväinen. Naapurikyselystä nousi esille odottamattomia asioita, kuten se, että vanhemmat vastaajat suhtautuvat myönteisemmin tapahtumaan ja ymmärtävät festivaalin hyödyt alueelle paremmin. Kyselyssä kävi ilmi myös ennalta odotettuja seikkoja, kuten se, että roskaaminen ja melu ärsyttävät alueen ihmisiä eniten.

## 7.2 Naapuriyhteistyön hyvät käytänteet

Toimivan naapuriyhteistyön perusedellytys on toimiva kommunikaatio festivaalin ja naapureiden välillä. Hyvä naapuriyhteistyö koostuu neljästä vaiheesta ajoittuen tapahtuman ympärille. Naapuriyhteistyö alkaa kartoituksesta, jonka tarkoituksena on selvittää viestinnän määrää lähialueille. Kartoitusta on tärkeää tehdä joka tapauksessa, mutta sen merkitys korostuu kehittyvällä ja rakentuvalla alueella, jollainen Linnanniemi on. Kartoitukseen sisältyy tiedotuksen kohteiden, eli naapureiden selvittämisen lisäksi keinojen selvittäminen, joilla tiedotusta lähdetään tekemään. Jotta tiedottamista voidaan tehdä mahdollisimman henkilökohtaisella tasolla, on selvitettävä, miten esimerkiksi melutiedotteet voidaan jakaa siten, että ne tavoittavat kaikki taloyhtiön asukkaat ilman riskiä, että esimerkiksi rappukäytävän oveen jätetty ilmoitus revitään irti.

Kun tiedotuksen kohteet ja keinot ovat selvillä, voi tiedotusta alkaa tekemään. Mitä aikaisemmin tiedotusta tehdään, sitä paremmin asukkaat ja yritykset osaavat varautua tapahtumaan lähietäisyydellä. Yrityksille tapahtuma-ajasta tiedottaminen ajoissa on asukkaita merkittävämpää, jotta yritykset osaavat suunnitella tarvittavat toimenpiteensä ja esimerkiksi oman asiakastiedottamisensa hyvissä ajoin. Naapureiden tyytyväisyyteen vaikuttaa, miten ajoissa tieto tapahtumasta on saatu. Kun festivaali ja sen aiheuttamat vaikutukset ympäristöön eivät tule yllätyksenä, voivat asukkaat suunnitella oman viikonloppunsa huomioiden mahdolliset vaikutukset. Tiedottamista tulisi myös tehdä tasaisesti ja jatkuvasti, jotta asukkaat ovat tietoisia siitä, mitä milloinkin on tapahtumassa ja miten vaikutuksia tulisi huomioida.

Tiedottamisen seurauksena ja luonnollisena jatkumona on yhteydenpito ja mahdollisuus tarjota naapureille kanava, josta festivaalin tavoittaa helposti. Kommunikaatioyhteys ja tarjottu mahdollisuus yhteydenpitoon voi lisätä naapureiden luottamusta festivaaliin ja lisätä positiivista vaikutelmaa, joka tapahtumasta jää. Tarjotun yhteydenottokanavan kautta naapurit voivat muun muassa osoittaa huolensa tapahtumaan liittyen ja saada vastauksia kysymyksiinsä. Yhteydenottokanava toimii myös tukena festivaalin järjestäjille, sillä sen kautta tullessiin kysymyksiin

voidaan seuraavaa festivaalia järjestäessä vastata jo tiedottamisvaiheessa, mikäli esimerkiksi tietyt kysymykset toistuvat.

Festivaalin jälkeen naapureilta kannattaa kerätä palautetta. Palautteesta voi nousta esiin tärkeitä kehitysehdotuksia, joita festivaalin näkökulmasta ei ehkä olla osattu edes ajatella, mutta mikä naapureiden tyytyväisyyden kannalta on tärkeää. Palautteen kerääminen lisää myös naapureiden tuntemusta siitä, että heidän äänensä on kuultu ja he saavat mielipiteensä esille, samalla lisäten tyytyväisyyttä festivaaliin naapurina. Palautteen avulla toimintaa voidaan kehittää seuraavaan vuoteen ja naapureiden antaman palautteen perusteella festivaalikoemusta voidaan parantaa myös festivaalikävijöille. Palautteen keräämisen voisi Kesärauhan osalta laajentaa Weekend Festivalin ja Tapiola-Festivaalin tavoin myös meluilmoituksen yhteyteen, mikä lisäisi asukkaiden mahdollisuuksia saada ääntänsä kuuluviin ja mielipiteensä esille. Vaikka meluntorjuntailmoitus onkin ollut esillä kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla, voi lähialueen asukkaita kannustaa aktiivisemmin antamaan palautetta tai osallistumaan tapahtuman kehittämiseen. Osallistamalla alueen asukkaita tapahtuman onkin mahdollista tehdä naapurisuhteista naapuriyhteistyötä.



Kuva 17: Naapuriyhteistyön hyvät käytänteet

### 7.3 Kehitysehdotukset

Kesärauhan suurimmat kompastuskivet viestinnässä ovat tutkimukseni perusteella naapuriviestinnän kohdistaminen ja määrä. Festivaalin tulisi tutkimukseni perusteella lisätä tiedottamista ja kartoittaa tarkemmin, kenelle viestintää tulisi tehdä. Naapureita ärsyttää myös festivaalikävijöiden käytös festivaalialueen ulkopuolella sekä roskaaminen, mutta tähän festivaalin puolesta voi olla vaikeaa puuttua. Käytökseen voi yrittää vaikuttaa ohjeistamalla ja lisäämällä festivaalikävijöille kohdennettua viestintää käytöksestä matkalla alueelle ja alueelta pois, mutta on myös mietittävä, onko tällainen viestintä loppujen lopuksi tarpeellista tai hyödyllistä tavoitteen saavuttamiseksi, vai aiheuttaako se vain paljon lisätyötä pienestä hyödystä.

Naapuriviestinnästä olisi kannattavaa tehdä henkilökohtaisempaa ja pyrkiä jakamaan melutiedote siten, että se tavoittaa mahdollisimman paljon asukkaita. Lukittuihin rappukäytäviin pääsemisestä melutiedotteen jakamiseksi voisi keskustella kyseisten taloyhtiöiden edustajien kanssa suoraan, sillä rappukäytävien oveen teipatut tiedotteet on helppo repiä irti ennen, kuin ne ovat tavoittaneet asukkaat. Henkilökohtaiseen tiedottamiseen olisi toki hyvä keksiä ympäristöystävällisempiä ratkaisuja, sillä paperiset tiedotteet joutuvat herkästi lukematta roskiin.

Vaikka haastateltu otanta naapuriyrityksistä on pieni, voidaan kuitenkin todeta, että naapuriyritykset ovat yleisesti melko tyytyväisiä Kesärauhan viestintään. Yhteistyön mahdollisuuksia ja niiden laajempaa hyödyntämistä voisi kuitenkin vielä miettiä muidenkin, kuin ravintolanaapureiden kanssa. Festivaali aiheuttaa naapureilleen hieman kuluja sekä tulonmenetystä pääosin parkkipaikkavuokrien ja tanssistudio Flaman kohdalla menetettyjen tilavuokrien muodossa, johon näkyvyysyhteistyö voisi tarjota toivottua kompensatiota. Naapuriyhteistyön vaiheet pätevät kuitenkin myös yrityksiin. Alueen kehittyessä myös yrityksiä ja palveluita tulee alueelle enemmän. Näin ollen kartoitusta on kannattavaa tehdä myös yritysten kohdalla. Tiedottaminen ja keskusteluyhteys yritysten kanssa on merkittävä yhteistyötekijä.

Kun naapuriyhteistyön neljä kulmakiveä, kartoitus, tiedotus, yhteydenpito ja palautteen kerääminen ovat kunnossa, pysyvät myös naapurisuhteet hyvinä ja ympäröivän alueen asukkaille jää festivaalista positiivinen, turvallinen ja välittävä mielikuva, eli kaikkea sitä, mitä Kesärauhan tulisikin olla.

## LÄHTEET

- Anttila, Annakaisa 2023. Kesärauhan naapureiden infotilaisuus, 9.5.2023, Turku.
- Autio, Vilma 2021. Luvat & Lait tapahtumajärjestäjälle. Oulu: Eventilla Oy. Viitattu 18.7.2023. <https://www.eventilla.com/luvat-lait-tapahtumajarjestajalle/>
- Brink, Päivi 2022. Festivaalikesä 2022 palautti tapahtumajärjestäjien uskon tulevaan. Viitattu 11.8.2023. <https://www.teosto.fi/teostory/festivaalikesa-2022-palautti-tapahtumajarjestajien-uskon-tulevaan/>
- Degerman, Risto 2017. Vastuullinen kuluttaminen lisääntyy, mutta suurinta osaa kiinnostaa eniten hinta ja helppous. Viitattu 17.8.2023. <https://yle.fi/a/3-9930079>
- Espoon Kaupunki 2023. Weekend Festival saapuu Vermoon – lähialueiden asukkaat voivat nyt vaikuttaa tapahtumajärjestelyihin. Viitattu 14.8.2023. <https://www.sttinfo.fi/tiedote/weekend-festival-saapuu-vermoon-lahialueiden-asukkaat-voivat-nyt-vaikuttaa-tapahtumajarjestelyihin?publisherId=3385&releaseId=69997408>
- Finder 2023. Infinity Design Oy. Viitattu 16.8.2023. <https://www.finder.fi/Muotoilu+ja+suunnittelu/Infinity+Design+Oy/Turku/yhteystiedot/926911>
- Föli 2023. Linjat 1 ja 1B poikkeusreitillä Linnankadulla 14.-19.6. Viitattu 7.8.2023. <https://www.foli.fi/fi/message/175803>
- Helgoods 2023. Kesärauha X HS – Think Peace T-paita. Viitattu 22.6.2023. <https://www.helgoods.fi/tuote/kesarauha-x-hs-think-peace-t-paita/>
- Hirsjärvi, Sirkka & Hurme, Helena 2022. Tutkimushaastattelu : Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki:Gaudeamus
- Härkönen, Janne & Katainen, Anu 2018. Mitä syitä suomalaiset esittävät alkoholinkäytölleen. Teoksessa Mäkelä, Pia & Härkönen, Janne & Lintonen, Tomi & Tigerstadt, Christoffer & Warpenius, Katariina (toim.) Näin Suomi juo. Helsinki: Terveystieteiden tutkimuskeskus. 205-212.
- ILMIÖ 2023. Info. Viitattu 11.8.2023. <https://www.ilmio.fi/2023/>
- Kainulainen, Kimmo 2007. Juureva festivaali ja vetovoimainen kaupunki. Teoksessa Silvanto, Satu (toim.) Festivaalien Helsinki. Helsinki: Helsingin kaupungin tietokeskus, 176-179.
- Kainulainen, Kimmo 2006. Kunta ja kulttuurin talous – tulkintoja kulttuuripääoman ja festivaalien aluetaloudellisista merkityksistä. Tampere: Tampereen yliopisto
- Kaunisto, J.A. 2015. Myös Tuska tuskastui Helsingin melurajoihin - Turussa sallitaan yösoitto. Viitattu 18.8.2023. <https://www.v2.fi/uutiset/viihde/21276/Myos-Tuska-tuskastui-Helsingin-melurajoihin--Turussa-sallitaan-yosoitto/>
- Kesärauha 2022. Uutinen ”Yleisoennätyksen tehneen Kesärauhan yleisö rakastui Elektrolinaan”. Viitattu 21.6.2023. <https://www.kesarauha.fi/yleisoennatys-kesarauhassa/>
- Kesärauha 2023a. Info. Viitattu 21.6.2023. <https://www.kesarauha.fi/info/>
- Kesärauha2023b. Näe ja koe. Viitattu 22.6.2023. <https://www.kesarauha.fi/nae-koe/>



- Kesärauha 2023c. Syö ja juo. Viitattu 19.7.2023. <https://www.kesarauha.fi/syo-juo/>
- Kinnunen, Maarit & Luonila, Mervi 2023a. Toimialabarometri 2021 – Koronapandemia ja rytmimusiikkifestivaalit. Sibelius-akatemia selvityksiä ja raportteja 26
- Kinnunen, Maarit & Luonila, Mervi 2023b. Festivaali- ja venuebarometri 2022 - Yleisön käsitykset festivaaleista ja konserttipaikoista sekä epäasiallisen käytöksen muodot elävän musiikintapahtumissa. Sibelius-akatemia selvityksiä ja raportteja 27
- Kinnunen, Maarit 2023. Kotimaiset festivaalit elävöittävät kulttuurielämää, työllistävät ja ovat tärkeitä artistien urapolulla. Viitattu 17.8.2023 <https://musiikkiala.fi/kotimaiset-festivaalit-elavottavat-kulttuurielamaa-tyollistavat-ja-ovat-tarkeita-artistien-urapolulla/>
- Kirsi, Katri 2020. Flow-festivaali säästyi sakoilta – käräjäoikeus hylkäsi syytteet ympäristörikkomuksista. Viitattu 11.8.2023. <https://yle.fi/a/3-11696244>
- Kossila, Eino 2023. Ilmaisessa ILMIO-festivaalissa kävi viikonloppuna 9000 kävijää. Viitattu 11.8.2023. <https://yle.fi/a/74-20042247>
- Lehtinen, Anikó 2023. Musafestarit – Muovituoppitischeistä juomien nautintokeitaiksi. Olutposti 2.1.2023. Viitattu 19.7.2023 <https://olutposti.fi/musafestarit-muovituoppitischeista-juomien-nautintokeitaiksi/>
- Lempinen, Marko 2022. Suomessa juhlietaan kesällä todellinen ennätysmäärä festareita – poikkeuksellista tilannetta varjostaa kuitenkin hämmäntävä ilmiö. Viitattu 17.8.2023. <https://www.is.fi/viihde/art-2000008827396.html>
- Linko, Maria & Silvanto, Satu 2007. ”Ilman festivaaleja stadi ei olisi stadi” Festivaalit pääkaupunkiseudun asukkaiden silmin. Teoksessa Silvanto, Satu (toim.) Festivaalien Helsinki. Helsinki: Helsingin kaupungin tietokeskus, 162-163.
- Luonila, Mervi & Ruokolainen, Olli & Oksanen-Särelä, Katja & Kurlin Niiniaho, Ari & Vähasantanen, Saku & Karppinen, Ari 2022. Taide- ja kulttuurifestivaalien aluetaloudelliset mekanismit – Aluetalousvaikutusten mittaamisen haasteet ja mahdollisuudet. Cuporen työpapereita 18. Kulttuuripolitiikan tutkimuskeskus Cupore
- Luonila, Mervi & Kurlin, Ari & Karttunen, Sari & Mäenpää, Marjo 2019. Taide- ja kulttuurifestivaalien vaikuttavuus. Cuporen verkkojulkaisuja 52. Kulttuuripolitiikan tutkimuskeskus Cupore
- Musa vai Bisnes 2021. Turku – Musiikkikaupunki? Viitattu 21.7.2023. <https://www.radiohelsinki.fi/podcastit/turku-musiikkikaupunki/>
- Niemi, Lasse 2012. Monikanavaisen äänentoiston suunnittelu ulkoilmatapahtumaan. Joensuu: Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulu. Viitattu 8.6.2023. [https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/45440/Lasse\\_Niemi.pdf?sequence=1](https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/45440/Lasse_Niemi.pdf?sequence=1)
- Nikula, Jone 2017. Tuska 20 vuotta. Helsinki: Like Kustannus Oy
- Niskanen, Anne-Maria 2019. Roskaaminen on festarijärjestäjille iso menoerä. Viitattu 18.8.2023. <https://yle.fi/a/3-10867643>
- Nurmisto, Eino 2023. Instagram-päivitys @einonurmisto 19.6.2023.

- Palo, Kiia 2023. Kesärauha 16.–18.6.2023. Viitattu 21.7.2023. <https://pidasaaristosiiis-tina.fi/2023/05/23/kesarauha/>
- Peso, Joonas 2022. Instagram-päivitys @pesojoonas 13.6.2022.
- Pohjanen, Kai 2023. Tampereella kaupunkifestivaalista nautitaan sekä portin sisä- että ulkopuolella – lippujen hinnat eivät juuri vaikuta festareilla käymiseen. Viitattu 11.8.2023. <https://yle.fi/a/74-20042094>
- Pudas, Mari & Moilanen, Emmi 2022. Ruisrockin täysin järjetön panttisysteemi herätti ihmetystä: ”Heitänkö nämä maahan?”. Viitattu 18.8.2023. <https://www.iltalehti.fi/viihdeuutiset/a/1f03039e-8878-460e-b0ec-d7870a3e37dd>
- Puomisto, Heidi 2022. Kesärauhassa jaksettiin vielä sunnuntainakin tyylikkäinä – kolmivuotias festivaali kipusi tänä vuonna kävijäennätykseen. Turun Sanomat 12.6.2022. Viitattu 7.8.2023. <https://www.ts.fi/kulttuuri/5684440>
- Pure Waste 2023. Kierrätyskuiduista valmistetut vaatteet. Viitattu 18.7.2023. <https://purerwaste.com/language/fi/kierratys/?v=f0aa03aaca95>
- Puumalainen, Julian 2023. Kova melu häiritsi Uittamon asukkaita – kaupunki kehotti soittamaan poliisille. Viitattu 16.8.2023. <https://www.ts.fi/uutiset/6031652>
- Radio Nova & Kuuloliitto 2015. Kuuloliitto: Festareiden melutasot nykyään "siedettäviä". Viitattu 14.8.2023. <https://www.radionova.fi/uutiset/ajankohtaista/a-101154>
- Rajala, Mika & Tyni-Kylliö Katja 2022. Linnanfältti - Alueen kaavoitus ja vaiheet. Turku. [https://www.turku.fi/sites/default/files/atoms/files/linnanfaltti\\_26.10.2022\\_mr.pdf](https://www.turku.fi/sites/default/files/atoms/files/linnanfaltti_26.10.2022_mr.pdf)
- Rantanen, Annika 2023. Järjestäjä perui metallifestivaalin Himoksella, koska festariliput ovat kallistuneet ja kävijöillä on muutakin ostettavaa. Viitattu 11.8.2023. <https://yle.fi/a/74-20032835>
- Repo, Virve 2023. Kesärauhaa juhliittiin Turunlinnanpuiston helteisessä säässä. Viitattu 7.8.2023 <https://www.salonjokilaakso.net/kesarauhaa-juhliittiin-turunlinnanpuiston-helteisessa-saassa/>
- Saaranen-Kauppinen, Anita & Puusniekka, Anna 2006. KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Viitattu 7.7.2023. <https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/>
- Seppä-Lassila, Päivi 2021. Ruisrock – Miten kaikki alkoi? Viitattu 7.8.2021. <https://parastalahteanyt.wordpress.com/2021/05/17/ruisrock-miten-kaikki-alkoi/>
- Siikanen, Unto 2016. Puurakentaminen. Helsinki: Rakennustieto Oy
- Dufva, Mikko & Rekola, Sanna 2023. Megatrendit 2023. Sitran selvityksiä 224
- Sosiaali- ja terveysministeriö 2003. Asumisterveysohje - Asuntojen ja muiden oleskelutilojen fyysikaaliset, kemialliset ja mikrobiologiset tekijät. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriön oppaita 2003, 31-55
- Sunborn 2023. Our Businesses. Viitattu 7.8.2023. <https://www.sunborn.com/about-us>

- Sunborn Live 2023a. Uutinen ”Turkulainen huippuravintola Kakolanruusu jalkautuu Kesärauhaan”. Viitattu 8.6.2023. <https://www.sttinfo.fi/tiedote/turkulainen-huippuravintola-kakolanruusu-jalkautuu-kesarauhaan?publisherId=63453682&releaseId=69982172>
- Sunborn Live 2023b. Uutinen ”Kesärauha rikkoi jälleen yleisöennätyksensä – 22 000 kävijää kolmen päivän aikana”. Viitattu 21.6.2023. <https://www.sttinfo.fi/tiedote/kesarauha-rikkoi-jalleen-yleisoennatyksensa-22-000-kavijaa-kolmen-paivan-aikana?publisherId=63453682&releaseId=69993252>
- Tanssistudio Flama 2023. Anna Ketopaikka. Viitattu 16.8.2023. <https://flama.fi/ohjaajat/anna-ketopaikka/>
- Tigerstedt, Christoffer & Huhtanen, Petri 2013. Päihtyneiden aiheuttamat häiriöt julkisilla paikoilla. Teoksessa Warpenius, Katariina & Holmila, Marja & Tigerstedt, Christoffer (toim.) Alkoholi ja Päihdehaitat läheisille, muille ihmisille ja yhteiskunnalle. Tampere: Terveyden ja Hyvinvoinnin laitos
- Tsokkinen, Eelis 2022. Irmeli Pohjola, 76, lähti evakkoon kodistaan DBTL-festivaalin takia: ”Ihan sietämätöntä”. Viitattu 11.8.2023. <https://www.hs.fi/kotimaa/turku/art-2000008972369.html>
- Tuominen-Halomo, Anneli 2023. Nyt on mahdollisuus vaikuttaa Tapiola Festivaalin melutsoon – ”Viime vuonna valituksia tuli monen kilometrin päästä”. Viitattu 14.8.2023. <https://www.lansivayla.fi/paikalliset/5962056>
- Turun kaupunki 2021. Uutinen ”Kesärauha järjestetään elokuussa Turun linnan puistossa”. Viitattu 8.6.2023. [https://www.turku.fi/uutinen/2021-04-19\\_kesarauha-jarjestetaan-elokuussa-turun-linnan-puistossa](https://www.turku.fi/uutinen/2021-04-19_kesarauha-jarjestetaan-elokuussa-turun-linnan-puistossa)
- Turun kaupunki 2023a. Ympäristönsuojelulain 122 §:n mukainen päätös koskien Turun Linnanpuistossa järjestettävien festivaalien meluntorjuntailmoitusta. Turku. Viitattu 12.6.2023. <https://ah.turku.fi/kuulutukset/Images/2225225.pdf>
- Turun kaupunki 2023b. Yleisötilaisuuksien maankäyttölupa. Viitattu 18.7.2023. <https://www.turku.fi/tapahtuma-ja-yrityspalvelut/luvat-ja-ilmoitukset/yleisotilaisuuksien-maankayttolupa>
- Turun kaupunki 2023c. Tapahtumien luvat ja ilmoitukset. Viitattu 18.7.2023. <https://www.turku.fi/tapahtumien-luvat-ja-ilmoitukset>
- Turun kaupunki 2023d. Meluilmoituksen tekeminen. Viitattu 18.7.2023. <https://www.turku.fi/asuminen-ja-ymparisto/ymparisto/ymparistoluvat-ja-valvonta/ymparistonsuojelun-luvat-ja-ilmoitukset-0>
- Turun kaupunki 2023e. Kulttuurin kärkihanke. Viitattu 20.7.2023. <https://www.turku.fi/kulttuurin-karkihanke>
- Turun kaupunki 2023f. Yleisötilaisuuksien jätehuolto. Viitattu 21.7.2023. <https://www.turku.fi/asuminen-ja-ymparisto/ymparisto/ymparistoluvat-ja-valvonta/ymparistonsuojelun-luvat-ja-ilmoitukset-1>
- Turun kaupunki 2023g. Liikenne. Viitattu 7.8.2023. <https://www.turku.fi/tapahtumien-liikenne>

- Turun liikennekeskus 2023. Kesärauha-festivaalin järjestelyt katkaisee liikenteen Linnankadulla 14.6. - 20.6.2023. Viitattu 20.7.2023. <https://www.epressi.com/tiedotteet/hairiotiedotteet/kesarauha-festivaalin-jarjestelyt-katkaisee-liikenteen-linnankadulla-14.6.-20.6.2023.html>
- Turun Musiikkijuhlat 2023. Historia. Viitattu 7.8.2023. <https://turunmusiikkijuhlat.fi/historia>
- Turun Sanomat 2023. DBTL rikkoi kävijäennätyksensä – kolmipäiväisellä festivaalilla vieraili yhteensä 28 000 festivaalikävijää. Viitattu 11.8.2023. <https://www.ts.fi/kulttuuri/6062575>
- Tuska-festivaali 2023. Tuska 2023 kävijäennätykseen – Suvilahteen kerääntyi 63 000 festivaalivierasta. Viitattu 11.8.2023. <https://www.sttinfo.fi/tiedote/tuska-2023-kavijaennatukseen-suvilahteen-keraanntyi-63-000-festivaalivierasta?publisherId=69817543&releaseId=69997077>
- Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2019. Ihmiseen kohdistuvan tutkimuksen eettiset periaatteet ja ihmistieteiden eettinen arviointi Suomessa. Tutkimuseettisen neuvottelukunnan julkaisuja 3/2019
- Vainikainen, Janne 2023. Onko NPS teille sopiva mittari. Viitattu 14.8.2023. <https://www.zef.fi/fi/kyselyopas/nps>
- Vuori, Jaana 2023. Tapaustutkimus. Teoksessa Vuori, Jaana (toim.) Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Viitattu 7.7.2023. <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/tutkimusasetelma/tapaustutkimus/>
- Yle 2011. Kuikka hyötyy äänen kantautumisesta veden yli. Viitattu 20.7.2023. <https://yle.fi/a/3-5386686>
- Yle Häme 2013. Festarikävijä arvostaa ekologisuutta ja epäkaupallisuutta - arvoalinnat ja paikallisuus tärkeitä. Viitattu 17.8.2023. <https://yle.fi/a/3-6928547>
- Ympäristönsuojelulaki 527/2014 118§.

## Haastattelut

Kaikki haastattelut on tehnyt Kia Karne.

Peltoluhta, Pinja 2023. Tuska Festival. Videohaastattelu 5.6.2023.

Hyypä, Kimmo 2023. Turun Kaupunki. Videohaastattelu 15.6.2023.

Ketopaikka, Anna 2023. Tanssistudio Flama. Videohaastattelu 21.6.2023.

Mäkinen, Sara 2023. Sunborn. Videohaastattelu 3.7.2023.

Juva, Jussi 2023. Infinity. Videohaastattelu 3.7.2023.

# LIITTEET

## Liite 1. Haastattelurunko muiden festivaalien edustajille

### Peruskysymykset:

Nimesi, toimenkuvasi?

Kuinka pitkään olet toiminut nykyisessä tehtävässäsi?

Kertoisitko lyhyesti organisaatiostanne?

### Festivaalialue ja ympäristö:

Mitä mieltä olet festivaaliympäristöstänne? Mikä toimii, mikä ehkä ei?

Ennen Suvilahtea Tuska on järjestetty Kaisaniemessä. Mikä oli tärkein syy tapahtumapaikan vaihtoon (jos osaat sanoa)? (Kysyttiin vain haastateltavalta Peltoluhta)

Mitä asioita pidät tärkeimpinä ympäröivän alueen kannalta, kun festivaalia järjestetään kaupunkiympäristöön?

### Naapuriyhteistyö:

Miten festivaali huomioi ympäröivät asukkaat festivaalin järjestelyissä?

Miten festivaali huomioi ympäröivät yritykset festivaalin järjestelyissä?

Mitä menetelmiä teillä on käytössä naapuriviestinnässä?

Mitä haasteita koette olevan naapuriyhteistyössä?

Oletteko saaneet ympäröivän alueen asukkailta tai yrityksiltä palautetta festivaalista lähialueella? Toistuuko näissä palautteissa jotkin tietyt teemat?

Oletteko tehneet muutoksia saamanne palautteen perusteella?

## Liite 2. Haastattelurunko Turun kaupungin edustajalle

### Peruskysymykset:

Nimesi, toimenkuvasi?

Kuinka pitkään olet toiminut nykyisessä tehtävässasi?

Kertoisitko lyhyesti Turun Kaupungin tapahtumapalveluista?

### **Festivaalialue ja ympäristö:**

Mitä mieltä olet Linnapuistosta festivaalialueena? Mikä toimii, mikä ehkä ei?

Mitä asioita pidät tärkeimpinä ympäröivän alueen kannalta, kun festivaalia järjestetään kaupunkiympäristöön?

Mikä kaupungin näkökulmasta on haastavinta siinä, että festivaaleja järjestetään kaupunkialueella?

### **Kaupunki:**

Onko kaupunki saanut palautetta festivaalista linnapuiston alueella? Toistuuko näissä palautteissa jotkin tietyt teemat?

Millaisia vaikutuksia näet kaupunkifestivaaleilla olevan Turkuun asuinkaupunkina?

Vaikuttaako festivaalit mielestäsi enemmän paikalliseen asutukseen vai turismiin? Miksi?

Onko Turku mielestäsi hyvä festivaalikaupunki? Miksi, miksi ei?

## **Liite 3. Haastattelurunko festivaalin naapuriyrityksille**

### **Peruskysymykset:**

Nimesi, toimenkuvasi?

Kuinka pitkään olet toiminut nykyisessä tehtävässasi?

Kertoisitko lyhyesti yrityksestänne?

Kuinka kauan olette toimineet nykyisessä sijainnissanne?

### **Festivaalin naapurina:**

Millaisia vaikutuksia festivaalilla on toimintaanne?

Aiheuttaako festivaali tai sitä ympäröivä rakennus- ja purkuaika teille jonkinlaisia toimenpiteitä?

Onko festivaali aiheuttanut yrityksellenne jonkinlaista haittaa?

Miten työntekijänne suhtautuvat festivaaliin?

Onko Kesärauhan tiedottaminen ollut mielestänne riittävää?

Oletteko saaneet asiakkailtanne palautetta festivaalista vieressä? Miten asiakkaanne suhtautuvat festivaaliin?

Miten yhteistyö festivaalin kanssa on toiminut vuosien aikana?

Miten kesärauha voisi huomioida ympäröivät yritykset entistä paremmin?

Muuta, mitä haluaisit mainita?

#### **Liite 4. Haastattelurunko Kesärauhan edustajalle**

##### **Peruskysymykset:**

Nimesi, toimenkuvasi?

Kuinka pitkään olet toiminut nykyisessä tehtävässäsi?

Kertoisitko lyhyesti organisaatiostanne?

##### **Festivaalialue ja ympäristö:**

Mitä mieltä olet festivaaliympäristöstänne? Mikä toimii, mikä ehkä ei?

Mitä asioita pidät tärkeimpinä ympäröivän alueen kannalta, kun festivaalia järjestetään kaupunkiympäristöön?

Kuinka laajalle alueelle naapuriviestintää tehdään?

##### **Naapuriyhteistyö:**

Miten Kesärauha huomioi ympäröivät asukkaat festivaalin järjestelyissä?

Kuinka paljon lähinaapureille annetaan vuosittain melulippuja? Millä kriteereillä?

Miten Kesärauha huomioi ympäröivät yritykset festivaalin järjestelyissä?

Mitä menetelmiä teillä on käytössä naapuriviestinnässä?

Mitä haasteita koette olevan naapuriyhteistyössä?

Oletteko saaneet ympäröivän alueen asukkailta tai yrityksiltä palautetta festivaalista lähialueella? Toistuuko näissä palautteissa jotkin tietyt teemat?



Oletteko tehneet muutoksia saamanne palautteen perusteella?

Muuta, mitä haluat kertoa?

## Liite 5. Kysely lähialueiden asukkaille

### Kesärauhan naapurikysely 2023

Pakolliset kysymykset merkitty tähdellä (\*)

Arvoisa festivaalinaapuri

Opiskelen kulttuurituotantoa Humanistisessa ammattikorkeakoulussa, ja tämä kysely on osa opinnäytetyötäni Kesärauha -Festivaalille.

Tutkimuksella pyritään kehittämään Kesärauha-festivaalin toimintoja naapuriyhteistyön näkökulmasta ja parantamaan alueen asukkaiden ja yritysten kokemusta festivaalialueesta lähietäisyydellä.

Kysely on anonymi ja sen tuloksia käytetään opinnäytetyön tutkimusaineistona. Kyselyn täyttäminen vie noin 5 minuuttia.

Kiitos ajastasi!

#### 1. Ikäsi? \*

- 20 tai alle
- 21-30
- 31-40
- 41-50
- 51-60
- 60+

#### 2. Sukupuolesi? \*

- Nainen
- Mies
- Muu
- En halua kertoa

3. Oletko osallistunut Kesärauha-festivaalille, kun Kesärauha on järjestetty Linnapuistossa? \*

- Kyllä  
 En

4. Oletko asunut alueella aiempina vuosina, kun Kesärauha on järjestetty Linnapuistossa? \*

- Kyllä  
 En

Kysymykset 5-7 esitettiin vain vastaajille, jotka vastasivat kysymykseen 4 ”Kyllä”.

5. Oletko kokenut Kesärauha-festivaalista olevan hyötyä asuinalueelle?

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Ei lainkaan hyötyä	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	Erittäin paljon hyötyä

6. Millaista hyötyä tai haittaa koet, että festivaalista on ollut alueelle?

---

---

---

---

---

7. Onko festivaali vaikuttanut asumismukavuuteesi?

- Kyllä, positiivisesti  
 Kyllä, negatiivisesti  
 Ei  
 En osaa sanoa

Kysymykset 8-9 esitettiin vain vastaajille, jotka vastasivat kysymykseen 4 ”Ei”.

**8. Uskotko Kesärauha-festivaalista olevan hyötyä asuinalueelle?**

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Uskon, että ei  
lainkaan hyötyä            Uskon, että  
paljon hyötyä

**9. Millaista hyötyä tai haittaa uskot festivaalista olevan alueelle?**

---

---

---

---

---

**10. Eniten festivaalialueen läheisyydessä ärsyttää tai pelottaa \***

- Liikenteen ruuhkautuminen (myös joukkoliikenne ja pysäköintialueet)
  - Meluhaitta
  - Ihmisten määrä alueella
  - Festivaalikävijöiden käytös
  - Katujen sulkeminen, kulkureittien muutokset
  - Roskaaminen
  - Festivaalin vaikutusten kesto
  - Muu, mikä?
- 

**11. Tiedottaminen on festivaalin osalta ollut \***

- Erittäin riittämätöntä
- Hieman riittämätöntä
- Sopivaa
- Hieman liiallista
- Erittäin liiallista

12. Onko tieto mielestäsi tullut tarpeeksi ajoissa? \*

Kyllä

Ei

13. Mitä kaipaisit festivaalin tiedottamiselta? Kaipaisitko jostakin lisää tietoa?

---

---

---

---

---

